Nr. 136 (15.215). Lwów, sobota 17. czerwca 1939. Rok LX.
Ч. 136 (15.215). Львів, субота 17. червня 1939. Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція и Адміністрація: ЛЬВІВ РИНОК Ч. 10 II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 501.060
" Банку Чеських Легіов Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 "
піврічно . . . . . . 30.00 "
річно . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Проба сил між В. Британією та Японією.

ЧИ АНГЛІЙСЬКИЙ УРЯД ВИПОВІСТЬ БРИТІЙСЬКО-ЯПОНСЬКИЙ ДОГОВІР?

ЛЬОНДОН, ПАТ. По вияснені прем. Чемберлена у справі дійсного стану японсько-британського спору, майже всі посли домагались рішучої акції британського уряду проти Японії. Посли інтерпелювали уряд, чи В. Британія не виповість британсько-японського договору з 1911 р., якщо бльокади Тієнтсіну не перервуть до 24-ох годин? Премієр відмовив якихнебудь вияснень що до дальшої акції уряду.

Амбасадори В Британії і Франції склали японському урядові меморіяли про становище їх урядів у звязку зі суперечною з міжнародними постановами бльокадою в Тієнтсіні британської та французької концесії.

БЕРЛІН, ПАТ. Німецькі політичні кола надають конфліктові в Тієнтсіні дуже поважне значіння і добачують в ньому початок розгривки між Японією та великодержавами Европи на тлі концесій на терені Китаю.

„Ангріф" називає конфлікт у Тієнтсіні найповажнішою пробою сил між Японією та Англією.

ЗАЯВА ПРЕМ. ЧЕМБЕРЛЕНА ПРО БЛЬОКАДУ В ТІЄНТСІНІ.

ЛЬОНДОН, 15. 6. ПАТ. Прем. Чемберлен склав нині у палаті громад заяву у справі бльокади британської концесії в Тієнтсіні, в якій зазначені громадяни В. Британії та інших держав. Хто покидає концесію, в того переводить ревізію японська влада. До концесії можна довозити харчі, але ціни на них вже зростають. Британські кораблі на ріці Гай зустрічаються з великими перешкодами. Британська влада видала низку розпорядків, щоб зберегти лад. До британської концесії прибув британський корабель „Льовстоф". Британський амбасадор у Токіо — згідно з одержаними вказівками — відвідав японського міністра закордонних справ Аріту і звернув йому увагу на небезпеку, що може виринути з провокаційної акції японської місцевої влади та може довести до поважних інцидентів. Амбасадор звернув теж увагу на заяву представника японської влади в Тієнтсіні, який між ін. заявив, що справа не буде поладнана виданням 4-ох китайців. Метою бльокади є запевнити співпрацю В. Британії з Японією в Китаю. Було — говорив далі Чемберлен — що якби вірно висовувала погляди увагу в Токіо, японці мали б намір використати інцидент щоб зголосити ширші і більш далекосяжні домагання, ніж видання 4-ох китайців. Такі домагання заторкують політичні справи, в яких зацікавлені в неменшій мірі інші великі держави. Тому В. Британія вдержує тісний контакт з Францією та Злученими Державами. Одночасно британський уряд розглядає ситуацію, що витворилась по відмові японської влади на пропозицію створити мішану комісію у справі слідства проти 4-ох китайців і справу бльокади. Положення поважне й уряд — заявив прем. Чемберлен — розглядає його всесторонньо, але в теперішній хвилині не можу сказати, на яку акцію рішимося.

ЯПОНІЯ НЕ ВІДСТУПИТЬ ВІД БЛЬОКАДИ.

ТІЄНТСІН, 15. 6. ПАТ. Доме́і повідомляє: По нараді в Пекіні японська військова влада рішила продовжувати бльокаду міжнародньої концесії у Тієнтсіні так довго, доки В. Британія не змінить свого приязного становища до уряду Чанкайшека. На цій нараді рішили відкинути всі компромісові пропозиції, що їх висунула б Англія.

ШИКАНИ БРИТІЙСЬКИХ ГРОМАДЯН.

ТІЄНТСІНІ, 15. 6. ПАТ. Нині минає другий день бльокади японцями міжнародньої концесії, що минув спокійно. На ринках достаточна скількість харчів. Особи, які покидають міжнародню концесію, стрічаються з шиканами японських вояків. Британські громадяни та урядовці мусять дуже довго ждати на контролю в рядах разом з китайськими кулісами. Японські вояки переводять дуже основні ревізії, підчас яких кількох англійців розібрали зовсім. Були випадки, що деяким особам не дозволили покинути концесії. Одного з британських громадян, який протестував проти поведінки японського вояка перед японським старшиною, цей останній ударив піхвою у лице. Рано дійшло недалеко концесії до інциденту, де 2-тисячна юрба китайців, підбехтана агітаторами, намагалася перервати британський кордон, щоб дістатися до концесії. Відділ англійських військ розігнав юрбу і привернув лад.

БАРИКАДИ І ТАНКИ.

ТІЄНТСІН, ПАТ. Домеі повідомляє: 30 англійських вояків з 20-ма озброєними китайцями збудували барикаду по середині вулиці, що веде до концесії, у віддаленні ледви кілька метрів від японської станиці. На барикаді англійці поставили нові скорострілі. Незадовго після того японці поставили перед своєю барикадою три танки.

ЕНЕРГІЙНИЙ ПРОТЕСТ БРИТІЙСЬКОГО КОНСУЛЯ.

ТІЄНТСІН, ПАТ. Британський генеральний консуль склав в японськім генеральнім консуляті енергійний протест проти ревізії британських громадян, які покидають або приходять до французької чи британської концесії. Британський консуль домагається в ноті, щоб японська влада не переводила ревізій у британських громадян і неробила труднощів на майбутнє у плавбі британських кораблів.

НАРАДА ПРЕДСТАВНИКІВ ДОМІНІЙ В ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. У міністерстві доміній відбулась нарада з представниками доміній у справі запевнення опіки британським громадянам у Тієнтсіні та північнім Китаю. Представники міністерства торговлі опрацюють відповідні розпоряди у відповідь на японську бльокаду. Англійський уряд вдержує постійний контакт з домініями та урядом Франції і Злучених Держав у справі бльокади.

Перед далекосяглими змінами в англійському уряді.

ЛЬОНДОН, ПАТ. „Йоркшір Пост" запевняє, що при кінці цього місяця дійде до далекосяглих змін у складі британського уряду. З кабінету уступить льорд Рансімен і льорд Стенгопп. На їх місце — пос. Дудейль і льорд Тренчерд, маршал летунства та один з найкращих знавців військових. Це вказувалоб, що прем. Чемберлен хоче надати теперішньому кабінетові якнайбільше військового авторитету.

Майже тригодинна нарада Стренґа з Молотовом.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Райтер повідомляє: Нарада Молотова з британським амбасадором Сідсом і французьким амбасадором Наґіром у присутности представника Форін Офісу Стренга тривала 2 години і 45 хвилин. Підчас цієї наради передано ком. Молотові текст нових британських пропозицій. В нараді брав теж участь Патьомкін. По закінченні наради Стренг відмовив всяких інформацій представникам преси кажучи, що наради йтимуть далі і небавом відбудеться друга нарада з Молотовом.

Один крок вперед — три назад!

Львів, 15. червня 1939.

Повоєнні відносини і кількакратна затяжна господарська скрута відбилися дуже відємно передовсім на хліборобському варстаті праці, який є головною основою економічного життя Польщі. Вправді мораторія у сплаті грошевих зобовязань, що була воєнним явищем і тривала кілька літ і після війни, та цілковита девалюація польської маркової валюти спричинили у своєму висліді майже повну сейсахтею (звільнення від довгів) задовжених хліборобів, проте події економічного характеру, а частинно і політичного, перечеркнули невдовзі ті хліборобські здобутки. Стабілізація валюти в Польщі і добра світова економічна конюнктура з рр. 1927 до 1930 піднесли ціни на хліборобські витвори і зробили поплатним хліборобство, навіть і дрібне, що користаючи з добровільної парцеляції інвестувало свій капітал у купно землі й у господарський інвентар.

Великий попит на землю, явище зовсім природне при пануючому голоді на землю і добрій економічній конюнктурі, підніс непомірно ціни на землю, дуже далеко поза її виплатність. Дрібний хлібороб не переводив холодної рахункової калькуляції і білянсування свого господарства, радий, що знаходить варстат для праці своїх рук і своєї найближчої рідні — праці, якої вартости він і так ніколи не білянсував. Тоді і було (рр. 1927 до 1930) найбільше у нас посилення добровільної парцеляції — поминувши роки 1920 до 1923 — і при величезному переплачуванні землі, при відсутности здорового довгоречинцевого кредиту та при непомірно високих відсотках і браку власного інвестиційного капіталу, настало невдовзі з поворотом нечуване обдовження хліборобства, головно дрібного.

Господарська скрута, що почалася на добре вже від 1930. р., привела хліборобство буквально над берег цілковитої матеріяльної руїни. Прийшла чинна допомога держави для хліборобства, зруйнованого затяжною крізою, яка з незначною полекшою в рр. 1935 до 1937 триває по нинішній день. Господарська інґеренція держави йшла у Польщі довгі роки в напрямі фінансової допомоги з державних засобів для великого фабричного і копальняного промислу, при майже цілковитому легковаженні потреб хліборобства, що при хоронених державою великих протекційних цінах за фабричні і копальняні продукти і при низьких цінах за хліборобські плоди витворило величезне розхилення т. зв. ножиць. Держава остаточно мусіла занятися і потребами хліборобства, однак зробила це запізно і половинно, хоч справа санації хліборобства була завжди пекуча і торкалася найчисленнішої продуктивної верстви.

У санації хліборобства не пішла Польща, типова хліборобська держава, за прикладом Румунії, а навіть держав, що на світовій війні зробили інтерес, як Чехословаччина і Швайцарія, і не перевела законним шляхом значної редукції хліборобських довгів у державних банках за хліборобське знаряддя. Появилися паліятивні закони, декрети і розпорядки, що мали на меті влегчувати хліборобові сплату його грошевих зобовязань — і то не всіх, — при чому як границю устійнено день 1. липня 1932. р. Полекші мали торкатися довгів, що повстали перед згаданим днем, новіші є вийняті зпід законного регулювання.

Для скорішого переведення віддовження хліборобства покликано до життя окремі уряди — повітові і воєвідські роземчі установи та фінансово-рільні бюра у воєвідських містах. Частина задовжених хліборобів вправді скористала з віддовженевого законодавства, але у більшости випадків економічно не санувала себе і при новому повороті господарської скрути та невиплатности сільського господарства з причини низьких цін за хліборобські продукти опинилася знову перед марсвом економічної руїни.

Вийшло понад 30 ріжних віддовженевих законів, декретів і розпорядків, між ними і про управильнення сплати довгоречинцевих хліборобських довгів у кредитових установах через Акцептаційний Банк, з якого скористали передовсім великі земельні власники, а дуже мало наші дрібні хлібороби. Однак велике віддовженеве законодавство не принесло в сум економічного оздоровлення села, хоч і мін. скарбу Квятковський і мін. хліборобства та земельних реформ Понятовський на економічні спроможности хліборобів дивилися зправила крізь рожеві окуляри і свій оптимізм поширювали нераз навіть зі соймової трибуни

А село у Польщі душилося у звязку з господарською скрутою. В останній сесії минулої каденції зголошено цілу низку новелізаційних законопроектів з посольської ініціятиви з метою дальше віддовжити хліборобство. Для вирішення тих проектів сойм вибрав спеціяльну комісію для справ віддовження хліборобства, яка передискутувала і приготовила деякі проекти, яким проте уряд не пішов на стрічу. Вони не прийшли під наради надзвичайної сесії, бо їх уряд не поставив на її денний порядок. Замісць зголошених посольських проектів, зобовязався уряд виступити сам з одним окремим проектом санації хліборобства. Скінчилося на тому, що на надзвичайній літній сесії м. р. прийняли урядовий проект, що й став законом з дня 5. серпня 1938. р. про фінансові засоби для підтримування господарсько-узасадненої регуляції цін на хліборобські артикули. Той закон увів новий податок на муку і кьшу по 3 зол. від квінталя, щоб піддержати ціну на жито, як підставовий збіжевий артикул у Польщі на висоті 20 зол. Цей податок мав бути плачений тоді, коли ціна жита спаде понижче 20 зол. за квінталь, а дохід з цього податку мав іти на підтримання хліборобства замість вивозових премій.

Закон з 5. серпня м. р. (В. З. Р. П. ч. 56, поз. 447), про який вище згадано, минувся зі своєю ціллю. Не тільки не устабілізовано ціни на жито, а посередньо і на інші роди збіжжя, але навпаки, прийшов величезний спадок цін, між іншими жита до 12 зол. Економічна кріза у хліборобстві не перервалася, тільки ще значно загострилася і обдовжене хліборобство котилося дальше до руїни.

Уряд мовчав і не піднімав ніякої ініціятиви. Зате 2. березня ц. р. зголошено законопроект пос. Рончковського і 124 його товаришів з Озону у справі зміни президентського розпорядку з дня 24. жовтня 1934. р. про конверзію і впорядкування хліборобських довгів. І ця обширна новеля була тільки паліятивом та мала дійсно тільки пропаґандивно-політичну ціль, як шлях Озону до недовірливого села. Вводить вона полекші в сплаті довгів у кредитових установах, уводить новий термін до 30. червня 1942. р. в зголошенні довгів в Акцептаційному Банку та упрощену угодову процедуру для обдовжених дрібних хліборобів.

Соймова рільна комісія поробила деякі зміни в проекті пос. Рончковського, що їх зреферував на пленарному засіданні сойму 6. ц. м. пос. Трембіцький. Сам референт підчеркнув, що проект полагоджує лише частину проблеми хліборобського віддовження, а оправдував це сучасним тяжким фінансовим положенням держави. Як землевласник і голова поліської хліборобської палати заатакував міністерство хліборобства — по суті мін. Понятовського, — вказуючи, що одиноким виходом для хліборобів з тяжкої крізи є звишка цін на хліборобські продукти, що повинно бути, але не є головною метою політики ресортового міністерства.

Присутній у соймі мін. Понятовський мовчав, зате промовив мін. скарбу Квятковський, — як звичайно у нього — в оптимістичному дусі, кажучи, що цей проект буде останнім віддовжиневим законом, бо слід сподіватися звишки цін на хліборобські продукти, що при управильненні кредиту зможе усанувати задовжених хліборобів. Проект критикував дехто і з озонівського табору, як нпр. пос. Врублевський, а з польської опозиції пос. Дудзінський. Остаточно соймова більшість ухвалила його і він переходить до сенату, що напевне поробить у ньому значні зміни і тоді зреферуємо його докладно.

Покищо скажемо одно: віддовження хліборобства і його санації він не переведе, доки хліборобський варстат не буде поплатний і доки не вможливиться хліборобам користати з дешевого й догідного довгоречинцевого кредиту, чого сьогодні нема. А так як досі — буде це тільки один крок вперед та рівночасно три кроки назад!

Д-р Степан Баран.

З польської преси.

„Даймо Польщі нового союзника".

У варшавській **„Політиці"** з 18. червня ц. р. появилася стаття молодого, талановитого польського публіциста Станислава Стомми про історичну конечність українсько-польського замирення. Зміст статті виняткового актуальний, підхід з уваги на сучасну українсько-польську дійсність практичний і тверезий.

На самому вступі п. Стомма звертає увагу на характеристичний факт, що травнева авдіенція посла Целевича у премієра Складковського просто зелектризувала була французьку пресу. Нпр. щоденник „Фіґаро" вдарив був у тріюмфальний тон; французам здавалося, що після „угоди" з литовцями польський уряд взявся здійснювати чергову проблему: „угоду" з українцями. Чому? Тому, що

„Українську справу — пише п. Стомма — на Заході вважали якийсь час як свого роду меч Дамокля, завішений над нашими (польськими) головами. „Угоду" з українцями зрозуміли б на Заході як виелімінування тієї небезпеки і через те як поважне зміцнення оборонного потенціялу Польщі. Крім цього справа престіжу — нова політична невдача Німеччини.

На жаль, це французьке захоплення виявилось передвчасним. Не зважаючи на основну зміну положення, польсько-українські відносини спинились на мертвій точці".

Підкресливши польський погляд, що в періоді істнування Карпатської України почин до переговорів з польського боку був незвичайно утруднений, п. Стомма заявляє:

„Нині положення основно змінилось. Кров січовиків, пролита на Підкарпатті, бодай на якийсь час закаламутила німецько-українські відносини. Почування розчарування й огірчення до німців ще не минуло. Це знову дає в наші руки почини.

І тут насувається дошкульний знак запиту. Недостача точки над „і". Може здаватися, що не зважаючи на недавній досвід, наука пішла в ліс. Ні від уряду, ні від суспільности не приходить потрібний почин. Чи ми не є в одному з тих історичних моментів, які пізніше історики називають хвилинами прогайнованих можливостей? А йде про велику справу. Положення може змінитись. Німецька політика напевно не дармує. Треба швидко й відважно [illegible]шувати.

За українсько-польською угодою промовляють — пише п. Стомма — такі аргументи: 1) **Йдучи на розумні уступки українцям Польща утруднить німецько-українське набли[illegible]ження, унеможливить вирівняння німецько-українського антагонізму, що повстав наслід[illegible]ком зради української справи Берліном. Ви[illegible]грання української карти Польщею означало б дошкульну невдачу німецької дипльоматії та швидкий польський успіх. 2) Для змішення потенціялу оборонности Польщі поширення консолідації, що захоплює польський нарід, на українську суспільність мало б величезне значіння. 3) Українсько-польське порозуміння [illegible] било б знамените враження за кордоном, у польських союзників — Франції та Англії.**

Що можна протиставити цим аргументам? — питає п. Стома.

„Істнує теза, що визнання українськ[illegible] проблеми й забезпечення українцям пра[illegible] свобідного національного розвитку „осл[illegible]бить польщину на Червенській Землі. Цю те[illegible] вже нераз опрокинено на сторінках „Політики" й у книжці А. Бохенського, „Дося та [illegible] інших, що її видала „Політика". Порозуміння мусіло би прийти на засаді статус кво. За[illegible]безпечуючи польські позиції запевнити [illegible] чим не спутаний національний розвиток українського населення. Домагання [illegible] сконкретизоване „Політикою".

Аргумент, що українсько-польська угода моглаб закаламутити взаємини з СССР, п. Стамма відкидає.

„Коли український атут бе таков [illegible] тов. Сталіна, то це надає йому [illegible] ваги. Можемо мати його в резерві на [illegible] док, що Москва почала б грати проти По[illegible]щі. Але тепер йде про запевнення українцям свобідного культурного розвитку. Тому [illegible]

не накликуємо тепер видвигати ідею української державности. З оглядів, що незалежні від Річипосполитої, максимальна українська програма нині не може бути здійснювана“.

П. Стомма думає, що коли справа українсько-польського замирення станула на мертвій точці, то не з політичних причин. Є гірше. В основі лежить персональний комплекс і перешкоди чисто емоціональні.

„Найперше професіональні українежери, які свою політичну карієру й вигідну фінансову ситуацію завдячують постійному підбехтуванню. По-друге — настрої львівської суспільности. Уряд не має доволі сили, щоб зламати ці запори, з точки погляду інтересів цілости Річипосполитої такі незначні. Історія знає такі приклади. Це трагічні приклади. Можемо снувати прикрі спомини про відносини до Козаччини.

Ми мали в історії доволі грізне мементо. Нині із засліпленням повторяємо помилки минулого. Висилають воєводу Кисіля і кажуть йому переговорювати, коли бунт підносить голову, коли ж колесо фортуни обертається, коли доля дає почин у наші руки, Ярема перемагає Кисіля.

Уряд ген. Славой-Складковського — це незалежний уряд. Має також амбіцію, що є сильним урядом. Чи ж незалежний та сильний уряд не може проломити опору, що його зроджує партикуляризм, який запропащує великі національні осяги?“

Накінець п. Стомма заявляє, що в дійсности його стаття не містить ніяких ревеляцій, тільки повторяє у скороченні тези „Політики“.

„Повторяємо їх у зрозумінні поваги хвилини. Ми є свідками трагічної історичної хвилини. Отвором стоять можливости закінчити боротьби, що вичерпують і розпочати новий період в українсько-польських взаєминах. Проте сторчимо в імпасі, наче заворожені прокляттям дрібности. На нас тяжить велика історична відповідальність. Не змарнуймо цінного моменту! Створімо нового союзника для Польщі! І памятаймо: перікулюм ін мора!“

Нема мабуть сумніву, що розумний і дійсно патріотичний голос п. Стомми пропоменить, як колись голос Скарги, без відгомону та без наслідків.

Як є дійсно в Німеччині?

Про внутрішне положення в Німеччині появляється на сторінках преси чимало репортажів, але між ними небагато таких, що мали б вартість справжньої, обективної інформації. Нам здається, що берлінський кореспондент виленського „Слова“ п. Люп старається вірно й безпосередньо передати свої особисті враження про сучасну німецьку дійсність. В його кореспонденції п. н. „Про Німеччину пишемо поважно“, що поміщена у „Слові“ з 14. VI., читаємо м. і.:

„Я ніколи не грішив надміром симпатій до Німеччини. Проте думаю, що це найгірша метода обріхувати самого себе, творити для себе якийсь світ омани і фантазії, бо так воно вигідно. Німців не треба переціновувати, але також не вільно недоціновувати їх.“

П. Люп, будучи в 1928. р. у Злучених Державах Північної Америки, на свої власні очі бачив нарід, що тоді вірив у себе, як у який „герренфольк“; останній чистишкіра в Ню Йорку з погордою та співчутливо дивився на англійського льорда, з таким самим почуттям вищости та легковаження, з яким наш континент обдаровує Індії чи Полінезію.

„Нічого такого нема в Берліні — пише п. Люп. — Німці роблять враження досить вдоволених з себе, безсумнівно гордих на свій нарід, може дещо здивованих зі своїх величезних осягів. Проте маси голови не втратили. Німець знає, що існує „закордон“ могутній, багатий та великий; і особливо супроти англійців та французів має виразний, безсумнівний комплекс нижчости. З другої сторони це наявна брехня, наче б у Німеччині був настрій паніки чи навіть пригноблення. Такий настрій я обсервував у березні ц. р. в Італії: там дійсно можна було бачити країну при останньому віддиху, на лиці кожного італійця можна було вичитати неспокій, нервозність, непевність. Італійці робили на мене враження людей, які зрозуміли, що від них домагаються політики понад сили. Цього не відчуваю в Німеччині. Динамізм цього народу не скінчився. Очевидно, німці не бажають собі війни — зокрема жінки повторяють це безнастанно. Одначе нема дефетистичних, капітуляційних настроїв. Мають спокій та довіря до власних сил. Я переконаний, що на випадок війни італійці дуже скоро „тріснуть“. Німці „ім Ернстфалле“ напевно будуть переможені, одначе не погоджуюся з легким оптимізмом тих, які уявляють собі, що це буде завалення хатинки з карт. Німці — це поважний противник, з яким боротьба буде важка, завзята та трудна.

„Таке саме — пише п. Люп — можна сказати про режім. В Італії я мав враження, що фашизм — це устрій, який пережився та втратив усякий внутрішній сенс. Інакше тут (у Німеччині): режім не викликає вже одушевлення, але має послух; не існує вже як міжнародня ідеольогія, але лишається і дальше могутньою зброєю інтересів німецької держави і народу. Зовнішні форми тотальних держав стають смішною маскарадою в Італії; вони виразно накинені й виглядають як прикрий скрегіт у Відні, — одначе в Берліні вони напричуд гармонізують з якимись глибшими інстинктами й потребами цього народу. Тут люди ходять як автомати, цивільні убрання такі однакові, що пригадують однострої; також жінки такі одностайні у своїх поганих суконках, що роблять враження манекінів.“

П. Люп бачив у Берліні, в дні „еспанської паради“, взірцевий послух німецької публики для всіх заряджень і приказів поліції та С. С., і то послух „не з ляку, а радше з якогось атавізму, який має своїм наслідком те, що подібні реви, яких ні француз ні поляк не переніс би без реакції обурення, тут уважають нормальними та природними.“

Після цієї завваги п. Люп займається чутками про голод у Німеччині:

„З цілою рішучістю треба ствердити, що вістки про голод у райху дуже пересорщені. Я бачив справжній голод у Совітах, вертаючися в 1933. р. з Японії. Тоді в реставраційному вагоні можна було щодня почути: „сьогодні нема нічого, може матимемо дещо вечором“, а увечір давали нам щонайбільше смердячу рибу. Тимчасом у Берліні можна все дістати. Що правда, харч є поганий. Він навіть багатий, та несмачний. Кава бридка. Товщів мало. Мясо мало апетитне.“

П. Люп, що не привик до німецького харчу й через те за три дні втратив кілька кільо, завважує: Німці не голодують, але є на дієті. Пересічний німець не нарікає, хоч не заперечує, що „ес іст етвас кнап“.

Кінцеві спостереження п. Люпа теж дуже цікаві:

„За кордоном багато пишуть про недостачу заліза в Німеччині. Якщо ця недостача існує в дійсности, то вона чисто релятивна. Навпаки, поза Америкою я не бачив країни, де була б така розтратна консумція сталі, як у райху. Направо й наліво будують віядукти, мости, доми, двірці та всюди, як у Ню Йорку, величезні сталеві конструкції. Здовж залізничих шляхів замінюють старі залізні підклади на нові залізні. З залізницею

ТАНЯ ЧАЙКОВСЬКА.

Жінка на фіордах.

ІЗ ЩОДЕННИКА МОРЯКА.

15. серпня 1937.

Цими днями ввійшла на наш корабель, що йде на фіорди, жінка. Я побачив її з мого віконця інтендента, як порушалася тихо і гармонійно серед людей, самітна та задумана. Пробивалася туди, де було найменше гамору, а звідки був найліпший і найширший вид на море. Там сіла. За мінути мав корабель відпливати.

Скільки ж то разів я вже прощав вас мої рідні береги за пятнадцять років, виїзджаючи у морську подорож. Як ріжно в ріжних настроях! Та нині, ви мене не зворушили. Нині зацікавила мене незнайома, що сіла ось там на чердаку напроти моря і вдивлялася в нього очима, що були такі як море.

Бо жінка мала морські очі, то було перше, що я побачив. Вони мінилися, як його хвилі — були далекі, зелені то голубі, сірі то бурі, ясні то смутні, захмарені то погідні, що й казати! — морські. Жінка мала каштанове волосся, недбало зв'язане у великий вузол на шиї. Розсипані кучеряві жмутки огорнули її личко мадонни — таке тихе і зосереджене, що в мені моряцьке щось заворушилося. Дві, довгі, білі руки лежали у фалдах суконки, як дві зірвані квітки. Чому я звернув увагу на неї серед сотні людей, серед сотні жінок, — білих і чорних, гарних і поганих?

Я бачив її щоденно. В новій, цвітистій хустині на голові, вона ставала на чердаку корабля і піддавалася з невимовною насолодою красі і силі моря, його вітрів і сонця. Це було її життя. Тоді ставала така гарна і погідна, ніби подібна до сонця, що світило теплом літніх фіордів в її легко опалене лице.

Чому ота жінка мене так манить! Одна зпоміж тисячі жінок, які я зустрічав на півночі і полудні, на розкішних берегах Рівієри, під вишневим цвітом Японії, у багатих містах Европи! Корабель плив тихими, погідними фіордами, і я питав себе: Хто вона оця замкнена в собі краса, оця молода, повна життя, така далека сама від себе, така несвідома богацтва, що в ній дрімає?

За чим вона тужить, оця дивна жінка, для якої життя повинно бути самим теплом, самим добром, а вона ними для нього? Та приступити до неї і спитати її, я чомусь не знаходжу в собе відваги. Чи тому, що я моряк — ближчий до дикої стихії, ніж до людей, що зжився з безконечністю просторів морської сили і вміє боротися тільки з вітрами?

16. серпня.

Хто має серце, що вічно тужить за такою як ота незнайома і в ній знаходить свою пристань, той щасливий. Бо над його душею світать тихі, ясні зорі її очей, бо його серце огріте золотим, богатим сонцем її почування.

Але чи зумів би ти кохати — я питаю себе — таку морську жінку? Бо її кохати те саме, що кохати морську безмежність, бути вітром і сонцем? Чи зумів би це ти, хоч тобі здається, що ти знаєш море!

17. серпня.

Корабель станув на далекій півночі в тихому фіорді, а наша прогулька має за три дні скінчитися. Сірий, північний ранок. На довгім мольо сидять меви, а десь ніби цілком здалека відгукується сповите у мряці місто. Цей порт має багато в собі виразу і я з приємністю вдивляюся в небо і море, що зливаються в повну гармонію.

Якже дивно забилося у мене серце, коли нагло станула передімною незнайома, що хіба сама залишилася на кораблі і я вчув її тихий голос подібний до якоїсь тужливої пісні з дивного краю. „Чи нема листа до мене?“ — спитала. Тоді зпоза теплих, легко піднесених вій, розгорнулися її темно-блакитні очі і вона подивилася ними просто мені у душу. „Чи нема листа до мене — називаюся Р. М.“ — запитала вона мене вдруге. Я переглянув пошту. „Ні, на жаль, для вас сьогодні пошти нема“ я відповів спокійно. Тоді віддалилася тихими кроками, сіла на дзюбі і вдивлялася в північну, тиху сірину тими голубими очима, що так мене захопили. Я розгубив мою силу. Замкнув віконечко і вже станув біля неї. „За чим так тужиш незнайома?“ — рвалося питання, що мучило мене вже стільки днів.

Я почав із нею мою просту щиру розмову. — Ви мене ще ніколи не бачили? — „Ніколи“ — відповіла. „А я вас бачу від першої хвилини нашої прогульки. За чим ви тужите?“

Подивилася тепло, вдячно на мене, якби я лагідно погладив в неї рану, що міцно болить і не відповіла нічого.

— За чим? — спитала по хвилині і маши-

мабуть таки щось у непорядку, бо поїзди постійно опізнюються.

„Німці працюють. Це можна бачити, це можна чути. Ні сліду безробіття. Каварні до вечора пусті. Будівляний рух величезний."

На самому кінці своєї кореспонденції п. Люп містить ще одну цікаву увагу:

„Терор супроти чужоземних журналістів у Берліні стократно менший, ніж у Римі. Я слухав, як англійці, американці, французи голосно і з усім спокоем у прилюдних льокалях говорили про райх та Гітлера у спосіб, про який нікому не снилось би в Римі. Це добре свідчить про самопочуття німців, що не хвилюються такими дрібними справами — і треба признати, — кінчить п. Люп — що навіть мало підслухують."

—o—

Провокаційні видумки про „німецько-український заговір".

(Із кол закордонних читачів).

Знову на сторінках преси появилася легенда про якийсь „німецько-український заговір".

Аж дорогою через Льондон хтось розпускає повідомлення, що 8. ц. м. в міністерстві закордонних справ у Берліні відбулась конференція вищих службовців міністерства з президентом о. Волошином міністрами Реваєм та Клочураком, при участи неназваних „кількох українських політиків з Малопольщі". Одночасно ця сама фантазійна верзія розказує, що „деякі німецькі кола" навязали тісний контакт з б. гетьманом Павлом Скоропадським, що нібито є „особистим приятелем (?!) марш. Ґерінґа й Альфреда Розенберга". Рішено, мовляв, по нараді з карпато-українськими політиками створити українські аґітаційні станиці у Відні, Празі та Братиславі, а П. Скоропадському німці передали нібито значні фонди на ведення аґітації серед українців у Канаді та на акцію в Совітах. З метою аґітації в Канаді вибрався туди — каже льондонське повідомлення — син гетьмана Данило, якого ніхто інший, тільки акуратно „українські соціялісти вважають майбутнім володарем Великої України".

Та фантазійне оповідання на цьому не рветься. З варшавського щоденника „АБЦ", з якого беремо ці льондонські сензації, довідуємось далі, що в Берліні також „кажуть про підтримку терористичної акції, яку ведуть прихильники эбитого отамана Коновальця, провідника ОУН. Всю ту акцію мають вести з великим фінансовим накладом та в якнайскоршому темпі".

Отже годі дивуватися, що „АБЦ" з уваги на ці ревеляції бе на тривогу: „Німецькі пляни дотично Великої України знову стають актуальні. Ці пляни незвичайно небезпечні в погляду інтересів Польщі і цей стан річей вимагає збільшення сторожкости, вимагає відповідних ходів як у закордонній, так теж у внутрішній політиці. Але найважнішою справою буде зміцнення польщини на східніх кресах".

Як бачимо — у Льондоні блиснуло, а на „східніх кресах" має загреміти, хоч уся та льондонська буря штучно імпровізована і навіть на віддаль це видно, що пофальшована, ве поспіх видумана якимсь пропаґандивним бюром з метою компромітувати Німеччину перед Совітами, Польщею і навіть Канадою — коштом доброго імени українських діячів на еміграції.

Правдою є, що крім одної-єдиної статті Альфреда Розенберґа ще з 1925. р. на сторінках одного з південно-німецьких місячників, в якій він поставив був як вимогу пацифікації Східної Европи розчленувати Росію та створити самостійну українську державу, ніхто з відповідальних державників націонал-соціялістичної Німеччини досі ніколи не висловив ясно своєї думки про змагання українського народу. До того виявилося, що на практичну німецьку міжнародню політику українофільська група націонал-соціялістичних теоретиків, що гуртуються біля уряду А. Розенберґа, має менший вплив, як Ґестапо, в якому великий вплив завсіди мали і сьогодні мають активні русофіли, б. царські охранники.

Загально відомим фактом на еміґрації є, що звязки українських еміґраційних діячів з німецькими політичними колами, в 1922—1930 рр. доволі живі, з приходом націонал-соціялістів до влади радше ослабли, коли зовсім не припинились. Характеристичне, що деякі з чолових провідників українських націоналістів на еміґрації мусіли саме за націонал-соціялістичного режиму покинути межі Німеччини.

Карпато-український епізод, в яким протинімецька пропаганда вязала імперіяльні пляни Німеччини на Сході Европи, в цілій яскравости виявив відсутність конкретних німецьких плянів у справі розвязки української державної проблеми. Стрінувши на руїнах Чехословаччини автономну українську територію, маючи нагоду практично виявити своє становище до українських змагань, націонал-соціялісти перекреслили з найлегчим серцем усі українські змагання, щоб піти назустріч польським і мадярським вимогам. Заяви Гітлера та офіціозу „Дойче Діпльоматіш-Політіше Кореспонденц" після ліквідації карпато-української державности в цілій основі потвердили відсутність позитивної концепції націонал-соціялістичної Німеччини в українській проблемі.

І коли тепер знову хтось з „Льондону" підігріває кислу юшку і витягає з забуття припорошену легенду про „німецько-український заговір" навіть аж... проти далекої Канади, коли хтось видумує ріжні німецько-українські конференції, яких не було, і розділює німецькі субвенції, яких ніхто не дістав, то не треба бути в Берліні, щоб мати певність, що такий „заговір" був би комусь саме тепер дуже на руку. Голова, що видумала черговий „німецько-український заговір" і пустила цю сензацію у світ, знала, чому вона помішала в одному глечику „кількох українських політиків з Малопольщі", карпато-українських політичних діячів, Павла Скоропадського, українських націоналістів, Ґерінґа й Розенберґа, німецькі субвенції, канадійські аґітації тощо. Автор чи автори провокаційної сензації намагаються за одним махом пропаґандивно вбити дві жертви: німецьких „аґресорів" та українських „заговірників", що впали вже жертвою цієї аґресії. Це вода на млин усіх тих, що тільки шукають нагоди для дальшого скріпленого походу проти українства, очевидно — не того на еміґрації, бо це тяжча справа, а таки тут, на рідній землі.

нально розгорнула зошиток, що держала в руках.

— Що це? Щоденник?

— Так.

— Цікаво... Ви певно там пишете про свою тугу.

Я хотів додати „Як і я", але замовк.

— Як вам цікаво, можете послухати.

— Дуже цікаво, послухаю з приємністю.

І вона почала читати:

„Коли я йшла спати, була година рівно перша. В білій підбігуновій ночі сріблився нескінчений ледоватий океан, а я думала в тій годині про наші тихі і захисні ночі, про те, як блукає усміхнений місяць по своїх незмінних дорогах. Я думала про малий домик втулений межи лісом, а небом, де тепер сплять моя мама і тато і думала про наші рідні гори, де в однім направду, гарнім селі, під самим небом сплять тепер мої, малі кохані діти. Небо в тім селі дуже близько в тих місцях повне зір, що спадають на землю, а я найлінше люблю той час на небі".

Вона закрила зошиток. Я подивився на неї і ми обоє зрозуміли, що не за тим вона тужить.

— Велике щастя, — я сказав — що пізнаю вас щойно нині, коли кінчається наша прогулька. Інакше знайомість з вами могла б бути для мене великою і справжньою трагедією.

Очі її блукали по синьому небосклоні. Вона мабуть питала тепер себе про те, про що я прагнув так дуже дізнатися від хвилини, коли побачив її. Чи вона відчувала в собі ту красу, що проміювала від неї?

(Докінчення буде).

Дальше припиняють діяльність українських установ.

ПРИПИНИЛИ ДІЯЛЬНІСТЬ РУХ.-СПОРТ. Т-ВА „СОКІЛ" У ПЕРЕМИШЛІ.

Дня 6. червня ц. р. в полудневих годинах прийшли до домівки Р.-С. Т-ва „Сокіл" у Перемишлі представники повітового староства і повітової команди державної поліції в Перемишлі й у приявности голови дир. О. Сенечка та кількох членів Старшини перевели основну контролю книг Т-ва.

Кілька днів пізніше, тобто 13. червня ц. р. в год. 12.30 ті самі представники зявилися в домівці „Сокола" вдруге, але вже з письмом, яке подаємо в дослівному перекладі:

„Повітове Перемиське Старовство ч. Поль. Б. 239/ст./І. В Перемишлі, дня 12. VI. 1939. До Старшини Рух.-Спорт. Т-ва „Сокіл", до рук Пана голови Осипа Сенечка в Перемишлі. На підставі постанов ст. 16. розп. Президента Річипосполитої з дня 27. X. 1932 в предметі закону про Т-ва (В. З. П. Д. ч. 94, поз. 808) припинюю діяльність Т-ва п. н. „Руханково-Спортове Т-во „Сокіл" з осідком у Перемишлі, тому, що його діяльність виступає проти обовязуючого закону, усталеного для Т-ва засягу і способу діяльности та що загрожує безпеці, спокоєві і публичному ладові. Зокрема згадане Т-во сперте на статуті прийнятому до відома і затвердженому рішенням Воєвідського Уряду у Львові, з дня 29 травня 1929 р. ч. Б. П. 8905, як ствердила переведена контроля там. Т-ва в дні 6. VI. ц. р. — прийняло до свого збору як членів людей ворожо настроєних до польської державности, а саме: 1) Микиту Дмитра з Коровник, який за протидержавну діяльність був замкнений у часі від 9. VII. 1934 до 30. XI. 1935 в Картуській Березі і під цю пору перебуває у слідчій вязниці за той самий проступок, 2) Евгена Стахова, який тепер укривається в Закарпатській Руси і якого судова влада пошукує за діяльність у користь ОУН. (позбавлений громадянства — прим. к.) і 3) Олега (Олександра) Вітошинського, який під цю пору перебуває у вязниці у Львові за діяльність у користь ОУН. Отже я набрав переконання, що там. Т-во групуючи у себе елементи ворожо наставлені до польської державности і може спричинити загрозу безпеки, спокою і публичного ладу, через що треба було його діяльність припинити. Від цього рішення можна внести відклик до Воєвідського Уряду у Львові, який треба подати до тут. Староства до 14-ти днів, числячи від дня по дорученню. Вкінці зазначую, що по думці ст. 16 закону про т-ва нинішнє рішення зараз входить у життя. — Повітовий Староста: Адам Ремішевський."

По доручені цього письма голові „Сокола" представники адміністраційної влади забрали всі книги Т-ва та загалом кожний записаний папірчик і хотіли опечатати домівку, але на заяву дир. Сенечка, що домівку займають ще й інші т-ва, опечатали тільки сокільську шафу.

Члени Старшини „Сокола" вносять відклик.

Декрет у справі старшин б. чехосл. армії.

ПРАГА, ПАТ. У Деннику законів і розпорядків появився декрет чеського уряду у справі приділу старшин б. чехословацької армії до публичної державної служби.

На підставі того декрету старшини військового судівництва працюватимуть у цивільних судах. Старшини-духовники виконуватимуть обовязки в церковній адміністрації. Старшини зброї та допоміжної служби приділять до поодиноких ділянок публичної адміністрації та шкільництва. Платні старшин на нових становищах будуть засадничо такі, як дотеперішні.

Крім того декрет передбачує деякі облекшення для старшин б. чехословацької армії при їх заходах дістати посади у приватних підприємствах, або коли вони захочуть заложити власні підприємства. Службове відношення тих старшин, які не дістануть посади та які не мають бодай 10 літ зачислених до емеритури, вигасає автоматично 31. XII. ц. р., при чому вони діставатимуть теперішні платні цілий рік, якщо мають зачислених менше, як 5 літ до емеритури і 2 роки, якщо вони мають бодай 5 літ зачислених до емеритури.

Нові вістки зза Карпат.

Де перебуває уряд Карпатської України? — Що чувати у Братиславі? — Переселення оо. Василіян до Словаччини.

Варшава, 14. червня.

На підставі нових інформацій, що прийшли до Варшави, можемо подати декілька даних про місце перебування, долю та працю нашої політичної еміграції з Карпатської України.

О. през. Волошин перебуває тепер у Берліні і цей факт дає підставу чужинецькій та „жидівській" пресі снувати фантастичні здогади. **Мін. Штефан** перебуває у Братиславі. Прибув туди недавно також **о. Булик**, протоігумен закарпатської провінції ЧСВВ. В Братиславі згуртувалася більша ґрупа української еміграції, м. і. учительський та учнівський персонал б. учительської семинарії у Севлюші.

Не можемо не звернути уваги на факт одного прикрого непорозуміння, що сталося там власне у цій школі. Міністр Ревай — як довідуємося — запросив на управителя бурси для семинарійної молоді о. дир. **Василя Лара**, б. пароха у Золотареві, заслуженого закарпатського діяча й патріота. О. Лар, як директор учительської семинарії у Севлюші (більшість слухачів тої школи до останньої хвилини здержувала у памятних кровавих днях наступи мадярів), мусів утікати з Севлюша перед неминучою смертю. Перебраний за робітника-гуцула поїхав з транспортом інших робітників аж до Відня. (Зі схованки у Севлюші викрали його дві відважні жінки та вивезли автом у гори). Мадяри з помсти за батька викинули — як довідуємося з севлюшських шкіл трое дітей О. Лара, що залишилися самі, між ними навіть маленького синка з початкової школи.

І власне проти того українського духовника персонал братиславської семинарії висказав якісь свої безпідставні застереження та ще й підмовив учнів не приймати нового управителя. Хіба не треба доказувати, що такі інциденти серед нашої політичної еміграції — щонайменше зайві.

•

Довідуємося також, що **оо. Василіяни**, викинені малярами з Карпатської України, перенеслися на територію Сх. Словаччини і перебувають у **Межиляборці**. Пережили вони в останніх трьох місяцях справжню епопею. Історія запише колись усі епізоди української скитальщини і трагедії, зокрема оо. Василіян на Закарпатті.

Більшість ОО. Василіян, виселених після ріжних переживань безправно з країни св. Стефана, виїде мабуть за океан.

КТВ.

Курс господинських інструкторок у „Сільському Господарі".

Четвертий курс господинських інструкторок „С. Г." розпочався дня 6. грудня 1938 року і тривав 6 місяців і 10 днів аж до 15. червня ц. р. На цей курс внесло подання 30. кандидаток. І всі трицять на курс приїхали. В часі курсу відпала одна учениця, що через надмір праці в університеті, де вона є слухачкою фармацевтики та слабе здоровля, курс залишила. Отже його закінчило 29 курсанток. З того 1 закінчила курс з успіхом відзначаючим, 18 з успіхом дуже добрим, 9 з успіхом добрим та одна з успіхом достаточним.

На цьогорічному курсі, як і на попередніх, були кандидатки з ріжних околиць, між ними дві з Волині. По укінченні курсу більшість піде на працю при філіях „Сільського Господаря" в ріжних повітах та Повітових Союзах Кооператив. З цією метою деякі філії „Сільського Господаря" та Повітові Союзи помагали кандидаткам матеріяльно курс покінчити.

На курсі виклади відбувалися щоденно від години 9-ої рано до 1. та від год. 3. пополудні до 6—7. В ранішніх годинах відбувалося практичне навчання з куховарства, крою та шиття і трикотарства. В годинах пополудневих відбувалися теоретичні виклади з ділянки сільського господарства, гігієни, кооперації, організації та інші. Викладали на курсі спеціяльні фахові учительки (Н. Пилипчак і Кулик і М. Зелена) та урядовці „Сільського Господаря", Ревізійного Союзу Народньої Торговлі, Центросоюзу, Маслосоюзу, Центробанку, лікарі та ін.

Практичні вправи з ділянки сільського господарства відбули курсантки у Скнилові у фільварку фундації ім. о. Фолиса.

Закінчено курс виставою робіт курсанток, яка мала на меті показати виконану курсантками працю в ділянці практичних предметів. Перед закінченням складали курсантки іспити з усіх предметів, що їх викладано на курсі теоретично і практично.

Мистецька ucrainica.

В чеському мистецькому модному часописі „Salon" за місяць травень появилася стаття за підписом В. К—о під заголовком „Сучасне малярство українських церков". Стаття знайомить читача зі старою традицією українського монументального малярства, вказує на велику культуру мозаїчного і фрескового малярства київської державности X—XIII. ст., монументальне малярство XIV—XV. ст., що досягало своїми впливами до Польщі та спиняється на оригінальних рисах і народньому характері сучасного монументального розпису. З новіших часів автор згадує піонірa народнього напрямку акад. маляра Жудіна на Поділлі і проф. Василя Кричевського у Києві.

Після повстання самостійної Української Держави 1917—1920. р. особливе значіння здобув неовизантійський напрямок на чолі з проф. Михайлом Бойчуком, „що повстав під впливом новіших напрямків експресіонізму, примітивізму, неоклясичности". Цей неовизантинізм проник до всіх галузей пластичного мистецтва — графіки, ґраверства і навіть архітектури. Прикладом таких модерних будов є дві греко-катол. церкви на Пряшівщині (тепер на Словаччині) архітекта Володимира Січинського.

Більша частина статті присвячена сучасному монументальному росписові церков у Галичині. Автор подає загальну характеристику, відміни стилю та мистецькі вартости праць таких наших мистців, як Дамян Горняткевич, Юліян Буцманюк, Михайло Осінчук, Павло Ковжун, Дядинюк та ін. Стаття закінчується таким уступом:

„Більшість розмальованих церков знаходиться по селах і мандрівник буває нераз дуже здивований, коли в глухому сільському закутку побачить цікавий роспис високого мистецького рівня, що вимагає витрати сили праці і матеріяльних видатків. Це також свідчить про культурний рівень і національну свідомість українського селянства в Галичині."

—o—

Гітлер з ніким не радиться.

ЛЬОНДОН, 15. 6. ПАТ. Берлінський кореспондент „Дейлі Телеграф"-у Ґрін, що його, як відомо, видалили тому кілька тижнів з Німеччини, помістив на сторінках згаданого часопису статтю, в якій між іншим пише: З хвилиною заключення анґльо-турецького пакту безпеки, помітно зменшилися впливи Рібентропа, якому не вдалося остерегти Гітлера перед цим пактом. При тому змалів теж авторитет Ґерінґа, що його Гітлер перестав радитися. Фірер — пише Ґрін — замкнувся в собі і полягає виключно на власному інстинкті.

Кілько золота має американський скарб?

Згідно з офіціяльними вістками, в американському державному скарбі находиться під цю пору понад 16 міліярдів золота. Факт цей творить в історії ЗДПА своєрідний рекорд.

ПРОТИПОЛЬСЬКА КАМПАНІЯ ІТАЛІЙСЬКОЇ ПРЕСИ.

Римська преса веде від якогось часу гостру кампанію проти Польщі. В останньому часі до тієї кампанії прилучився „Корріере делля Серра", що містить також дуже гострі протипольські статті.

—o—

ЯКІ ЗАВДАННЯ МАВ МІН. ҐАФЕНКУ В АНКАРІ.

БЕРЛІН. „Дойче Діпльоматіш Політіше Корреспонденц" пише у звязку з побутом мін. Ґафенку в Анкарі, що його відвідини мали перш усього злагіднити деякі задражнення, що істнують між поодинокими членами балканської антанти та деякими державами та в самій балканській антанті.

—o—

ВІЙСЬКОВИЙ СОЮЗ ЯПОНІЇ З ДЕРЖАВАМИ ОСІ.

РИМ, 14. 6. „Есченж Телеґраф" повідомляє, що японського військового та морського аташе в Римі покликали до Токіо. Кажуть, що покликання японських дипльоматів стоїть у звязку з переговорами між державами осі та Японії про переміну протикомінтернівського пакту у військовий союз.

—o—

АНҐЛІЙСЬКА КОРОЛІВСЬКА ПАРА БУДЕ ЩЕ РАЗ У КАНАДІ.

ШАРЛЬОТЕТАВН, 15. 6. ПАТ. Вчора, в год. 21. анґлійська королівська пара залишила остров Прінс Едвард і на чердаку канадійського корабля відїхала до Нової Шкотії. Перед своїм відїздом король заявив, що має надію ще раз загостити до Канади враз із королевою і двома княжнами.

—o—

ЗМІНА НАЗВИ СІЯМУ.

БОМБАЙ, ПАТ. З Банґкоку повідомляють, що уряд Сіяму склав перед народнім зібранням проект, згідно з яким назву держави „Сіям" перемінюється на „Мауng Тай", тобто „Край вільних людей".

—o—

ЧЕСЬКИЙ ЛЕҐІОН У ДАНІЇ.

Частина чеських еміґрантів, що після окупації Чехії та Моравії німцями еміґрували до скандинавських держав, задумує сформувати чеський леґіон у Данії. Данська влада не дала покищо згоди на цей проект, але провід цього леґіону працює вже конспіративно в Гельсінках.

—o—

ІТАЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ І ҐЕН. ФРАНКО ЇДУТЬ ДО БЕРЛІНА.

Крім заповідженої вже візити ґен. Франка в Німеччині в вересні, приїде в тому самому часі до Берліна італійський король Віктор Емануїл. При цій нагоді йому вручать почесну номінацію на шефа одного з німецьких полків.

Зі судової салі.

ЗА МЕТРИКИ.

У Львові відбулася 14. ц. м. апеляційна розправа проти **о. Івана Деревянка**, пароха Скали н. Збручем, якого окружний суд засудив був на 6 місяців вязниці з припиненням на 5 літ за „українізування прізвищ". Апеляційний суд затвердив той присуд. Боронив **м-р Ю. Старосольський**, розправу вів судця **Хмілевський**.

ЗА ЗНЕВАГУ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ.

У львівському окружному суді відбулася 14. ц. м. розправа при замкнених дверях проти **Петра Помірчого** з Каменоброду пов. Городок, якого арештували ще 24. II. ц. р. у звязку з громадськими виборами. Помірчого засудив суд зі ст. 255 кк. за образу виборчої комісії на 4 місяці арешту та на гривну 100 зол. Обвинувачував прок. **Осолінський**, боронив **м-р Ю. Старосольський**, судця **Понуркевич**.

Виказ українських фахових шкіл, які дістали права державних шкіл.

В найновішім „Урядовім Деннику" Кураторії Львівської Шкільної Округи (ч. 5, з дня 31. травня 1939 р.) поданий виказ приватніх фахових шкіл, які дістали з початком шкільного року 1939/40 аж до відкликання права державних шкіл. Дотепер ця справа не була ясно урегульована, хоч у практиці трактовано фахові школи, що їх удержують суспільні організації на рівні з державними школами. Від тепер надавання прав державних шкіл, що їх шкільна влада надала лише загальноосвітнім школам розтягнено і на фахове шкільництво.

З українських фахових шкіл повні права державних шкіл дістали: Приватна коедукаційна купецька гімназія Т-ва „Рідна Школа" у Львові; приватня жіноча кравецька гімназія СС. Василіянок у Львові; приватня кравецько-білизнярська школа кооп. „Труд" у Львові; приватня коедукаційна школа адміністраційно-торговельної підготови Т-ва „Рідна Школа" у Львові; приватня коедукаційна школа копеpативної підготови І-го ступня Т-ва „Рідна Школа" в Яворові і приватня коедукаційна школа купецької підготови ІІ-го ступня Т-ва „Рідна Школа" в Яворові.

„Українська Захоронка".

Перегляд праці на Загальних Зборах Т-ва.

Батьки, які через свою професійну працю мусять велику частину дня перебувати поза хатою — у наші часи дуже часто чоловік і жінка, що працюють для заробітку — розуміють велику вагу дошкілля чи захоронки, в яких дитина знаходить відповідну опіку й пильний нагляд. Але й діти батьків, що мають багато часу, який моглиб присвятити для їх відповідного виховання, знаходять у дошкіллі те, чого часто не мають дома: фаховий педагогічний провід. З цього погляду установа, якою у нас є „Українська Захоронка" належить до установ — якщо можна так висловитися — першої потреби, отже й до установ, що їх загал громадянства повинен мати постійно на увазі.

В четвер, 15-го ц. м., „Українська Захоронка" на своїх загальних зборах зробила перегляд своєї праці за два минулі роки: 7 дошкіль і 4 захоронки у Львові, 8 дошкіль і захоронок у краю, дожнивлювання шкільної дітвори, організація півосель — оце тільки загальні рями, в яких міститься велитенська й неоцінена праця Т-ва „Українська Захоронка". Коли до того додати дбайливість Т-ва про те, щоб з одного боку його педагогічний персонал мав змогу поширювати свою фахову освіту (бібліотека, фахові сходини, журнал) і батьки довідалися дещо про нове виховання (цикл викладів з виховної ділянки, журнал) та з другого боку про те, щоби зібрана у дошкіллях дітвора мала духовий корм (наука), здоровний нагляд (лікарська опіка), матеріяльну допомогу (доживлювання, одяг) і до того приємність (забави щодня і від часу до часу більші імпрези) — то стане ясне, яку велику суспільну роботу виконує „Українська Захоронка", що дає перше, основне виховання наймешому поколінню. З багатого звіту видно, що „Українська Захоронка" вела цю роботу з великим вкладом праці та з гарними успіхами. Вела її під досвідченим та енергійним проводом голови п. Софії Ракової, якій загальні збори висловили беззастережне признання вибираючи знову головою щирими й довго невгавними оплесками.

Зборами проводила п. Софія Ракова, секретарювала п. Ольга Ґижова. Секретарський звіт здала п. Надя Макарушкова, педагогічний — у формі цікавого реферату — п. Марія Пастернакова, фінансовий — п. Стефановичева, Контрольної Комісії — п. Ірена Павликовська. Крім цього присутні почули два звіти з краю: зі Щирця та Самбора. В дискусії над звітами забирали слово: о. О. Годунько, п. К. Малицька.

Відкриваючи збори п. голова привитала представника Митрополичого Ординаріяту, представників преси та всіх зібраних. П. Макарушкова у секретарському звіті склала окрему подяку Ексц. Митрополитові, як головному і найбільшому добродієві товариства, о. прал. Ковальському за його прихильність до Т-ва та всім установам і громадянству за підтримку.

Дарову лікарську опіку у дошкіллях та захоронках вели пп. лікарі: д-р Коржинський, д-р Гиниилевич, д-р Малис, д-р Коренець, д-р Лазорко, д-р Берест, д-р Легінь і д-р Лунь.

Збори прийняли до відома протокол з попередніх зборів, який перевірила комісія у складі: о. Новосад і пані Говикович та ухвалили абсолюторію попередньому виділові. Вибрана на внесок п. Марії Колтунюкової Комісія-Матка у складі: о. Новосад, п-ні Терлецька і п-ні Лончинова представила листу нового виділу, яку загальні збори одноголосно прийняли. До нового виділу крім голови ввійшли — пані: М. Пастернакова, Н. Макарушкова, А. Стефановичева, О. Копачева, О. Лончинова, Е. Терлецька, О. Целевичева, О. Савчакова. Заступниці — пані: П. Юзичева, С. Павлова, Е. Кисілевська, Жизневська. Контрольна Комісія: пані І. Павликовська, С. Кульчицька, О. Попелівна, О. Ґижова і о. О. Годунько. об.

Міністр освіти припинив діяльність 18 студентських товариств у Львові.

ВАРШАВА, ПАТ. Ректор львівської політехніки надіслав 14. ц. м. письмо у відповідь на листа міністра освіти у справі злочинних замахів у політехніці. У своєму листі міністр освіти ствердив, що повторювання злочинних замахів свідчить про нездорову атмосферу в цій високій школі і що збірна відповідальність за вчинки, які оплюгавлюють добре імя політехніки, спадає на цілу академічну суспільність. Одночасно міністр освіти звернувся до ректора, сенату і професорів з покликом, щоб вони включно до студентських товариств осудили ці злочинні вчинки. Тому, що багато студентських товариств у своїх відповідях заняло рішуче „викрутне" становище, міністр освіти припинив у четвер 15. ц. м. діяльність 18. студентських товариств у львівській політехніці. Майном та агендами згаданих товариств будуть управляти делеґати, яких призначить сенат.

ЛЬВІВ, ПАТ. У звязку з рішенням міністра освіти про припинення діяльности 17 польських студентських товариств у львівській політехніці та одного українського студентського товариства („Основа") ректор львівської політехніки видав дальші доручення повідомляючи на письмі згадані т-ва про рішення міністра. Вечором відбулося засідання сенату, що покликав делеґатів до управи маєтком припинених товариств і делеґата до управи І. і ІІ. „дому технікув".

—о—

Акція СССР. проти ремілітаризації Аляндських островів.

ЗА ВІДСТУПЛЕННЯ ОСТРОВІВ ЗРІКАЮТЬСЯ СХІДНОЇ КАРЕЛІЇ.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. „Афтонблядет" повідомляє з Гельсінок: **Підчас переговорів між СССР. та Фінляндією у справі ремілітаризації Аляндських островів Совіти зажадали за згоду на ремілітаризацію відступлення групи островів Гоглянд, що лежать у східній частині фінського заливу недалеко Кронштаду. На основі дорпатського договору між СССР. і Фінляндією згадані острови не мають твердинь. Одночасно Совіти запропонували пересунення теперішніх кордонів на карельськім відтинку у східнім напрямі на користь Фінляндії.**

ОПІНІЯ ШВЕЦІЇ ЗА РЕМІЛІТАРИЗАЦІЄЮ АЛЯНДСЬКИХ ОСТРОВІВ.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. Визначний провідник шведської правиці проф. Баґ у своїй промові в місцевости Кіна домагався рішуче здійснення шведсько-фінляндського пляну ремілітаризації Аляндських островів. Промовець гостро атакував теперішній шведський уряд за недуже то енергійну акцію в цій справі. **На його думку розвиток подій у великій мірі загрожує можливість вдержання невтральности на Балтійському морі і тому теж домагався оборони Аляндських островів за допомогою твердинь на суші, бaз военної маринарки і летунства.** Швеція не сміє підпасти під вплив закордону у справі будови твердинь на Аляндських островах. Зміна курсу в цій справі малаб дуже важні наслідки для Швеції і булаб моральним банкротством уряду. Становище проф. Беґа підтримала більша частина штокгольмської преси.

ВАЖНІ НАРАДИ ПОЛК. КОЦА В ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Британське міністерство скарбу оголосило такий офіційний комунікат про переговори з Польщею: Польську фінансову делеґацію під проводом полк. Коца приняв передполуднем канцлер скарбу. Опісля делеґація почала розмови з представниками британського скарбу, Форін Офісу та уряду, що гарантує експортові кредити. Ці розмови тривтимуть ще кілька днів і тоді оголосять новий комунікат.

ЧОТИРЬОХ МІНІСТРІВ НА БЕНКЕТІ СОВ. АМБАСАДОРА У ВАРШАВІ.

ВАРШАВА, ПАТ. Згідно з принятим звичаєм новий совітський амбасадор Шаронов 15. ц. м. видав бенкет у совітській амбасаді. У бенкеті взяли участь члени уряду з міністрами: Беком, Понятовським, Косцялковським та Калінським, вищі представники війська з шефом головного штабу ген. Стахевичем, дипльоматичний корпус та вищі урядовці міністерства закордонних справ і представники товариських кол.

НЕОБМЕЖЕНИЙ ВПЛИВ КАНЦ. ГІТЛЕРА НА ФІНАНСОВУ ПОЛІТИКУ.

БЕРЛІН, 15. 6. ПАТ. Канц. Гітлер підписав нині закон про Державний Банк Німеччини. Оголошений закон підпорядковує безпосередньо канц. Гітлерові німецьку емісійну установу та піддає її під необмежену зверхність уряду. **Всі важніші рішення, як висота кредитів, сума скарбових бонів і т. д. залежить** [illegible] но від канц. Гітлера. Вирішний голос [illegible] ції має президент банку.

ПОВОРОТ АНГЛІЙСЬКОЇ КОРОЛІВСЬКОЇ ПАРИ ДО ЛЬОНДОНУ.

НЮ ГЛЕЗҐОВ (Нова Шкотія), 15. 6. ПАТ. Нинішний день є останнім днем побуту англійської королівської пари на американській землі. В год. 7-ій вечором (місцевий час) король Юрій VI. і королева Елисавета всядуть у Галіфаксі на корабель „Емпрес оф Австралія" і вернуться до Англії. Останню ніч королівська пара перебула у спеціяльнім поїзді, що затримався недалеко пристані Галіфакс.

—о—

СТРАШНА ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

БЕРЛІН, ПАТ. На стації Мітельґрунд недалеко Буденбах у Судетах вискочив з рейок поспішний поїзд Берлін-Дрезно-Прага. У катастрофі згинуло 13 осіб, коло 20 ранених.

—о—

Спорт з останньої хвилини.

УКРАЇНА — ЧОРНІ 1:1 (0:0).

Треті з черги фінальні змагання за мистецтво юнiорів Львова, закінчилися щасливим для України [illegible] ним висідом. Чорно-червоні заграли цю стрічу дуже слабо, особливо в лінії нападу, який досі заявляв [illegible] чи не найкращою частиною дружини. Зовсім слабо [illegible] пали оба крайники, Джолі й Кульчицький ІІ. [illegible] ротці, пиняві й нерішучі. Слабо теж випала гра [illegible] ного й Вовка в яких повільність та нахил до дриблінґу дуже неприємно вражав. При тому дивно ставало [illegible] такі молоді грачі рухалися по грищі, наче [illegible] ваті ольд-бої. Якщо юніори України справді хочуть [illegible] бути мистецтво, чи хочби віцемистецтво, мусять [illegible] гові та одночасно останні фінальні змагання [illegible] Чорні визначалися далеко завзятіше та енерґічніше. Чорні [illegible] були [illegible] брою дружиною, хоч якби Україна була заграла так як грала до Погоні, моглаб би навіть високо виграти. Одинокі ворота стрілив для чорно-червоних [illegible] ший грач дружини Кульчицький ІІ.

Суддював п. Саварин добре. Видців к. 300.

СТРИЙСЬКІЙ ПОГОНІ ПРИВЕРНУЛИ ПУНКТИ.

Вчора, четвер, 15. VI. відбулося засідання управи ЛОЗПН-у, на якому між іншим вирішувано справу [illegible] пунктів, що їх відібрано стрийській Погоні за [illegible] вона не вплатила на час першої рати [illegible] Погонь відкликалася від рішення ВҐД до управи ЛОЗПН-у. Управа станула на тому становищі, що ВҐД не міг відбирати стрийській дружині 6 пунктів [illegible] тому, що він спізнився з верифікацією. Тоді [illegible] ВҐД анулювали щодо 4 пунктів, які припали були [illegible] іншим Короні (1), ВКС-ові (2), [illegible] Погоні 2 пункти [illegible] тільки рішення щодо страти Погонею 2 пунктів у користь Лехії. Таким чином рішення управи [illegible] приблизно справедливий стан мистецької таблі. [illegible] підставі ВКС остаточно, [illegible] з Дзвону [illegible] того кандидата дасть стріча Корона-РКС. [illegible]

Економічний огляд.

Правильний шлях.

1. ПРОСПЕКТ ПРОМ-БАНКУ.

Останніми днями появилась накладом Пром-Банку книжечка-проспект п. н.: **„Уділи в торговельно-промислових підприємствах — нова форма забезпечення капіталу“.**

В цій книжечці представлено вперше ширшому загалові стан, хід і потреби недавно створених таких наших 8-ох підприємств, як: „Бут“, „Вапно“, „Гурт“, „Дендра“, „Оліярня“, „Сталь“, „ТОП“ і „Якторівка“. З цих торговельно-промислових підприємств 6 зорганізовано за безпосередньою участю та ініціятивою Пром-Банку в останніх двох роках його успішної праці при рівночасній співпраці інших наших кредитових інституцій як Центробанк, тощо. А 2 підприємства („Дендра“ і „Топ“) перебудовано тепер на спілки з обм. порукою з високим основним капіталом.

Ці підприємства, як читаємо в проспекті, посідають майже **один мілiон золотих основного капіталу і дають працю поверх трьом сотням** умових та фізичних робітників.

Вже само згуртування такого поважного капіталу **для цілей торговельно-продукційних, і саме лиш затруднення поверх 300 молодих людей з фаховою** підготовою, що інакше не скоро знайшли б собі місця на заробіток та прожиток — це великий успіх нашої господарської думки й праці. Але це ще не все. В акції творення самостійних українських торговельно-промислових підприємств криється справа направду велкого значіння, **справа нашого господарського визволення.**

2) БІДНІТИ ЧИ ЗБАГАЧУВАТИСЬ?

Сьогодні всім нам відомо, що визволення народів не приходить дорогою лиш історичного припадку, і не приходить дурно. Нарід, що хоче і має жити окремим життям, мусить сперш визволитись і стати самостійним сам.

В межах отого всамостійнення в собі — одною з основних і важливіших справ є **визволення і скріплення народу на полі господарському. Тимто теж** у процесі свого духового взрівання **до ясно наміченої** мети — нарід мусить ставити собі це примітивне і самозрозуміле питання: **„Бідніти, чи збогачуватись?“** Тоді ми є вже в такій стадії самодозрівання, що відповідь на поставлене питання є одна і загальна: **багатіти кожний для себе і всі разом.**

Але ще не всі ми знаємо добре, **як це робити, як багатіти** і **як** кріпшати найуспішніше на господарському полі нашого визволення.

Заки прийдемо до остаточної відповіді на це засадниче **„як“**, хочемо пригадати, що основою збагачування **є праця і ощадність.**

Не так ще давно ми працювали на чужому і для чужого відробляючи панщизняні дні. Потім, коли ми перейшли на працю для себе, ми жили і живемо у великій мірі й до сьогодні правом деяких тропікальних, примітивних племен: працювати стільки, щоб жити, і щоб не вмерти бодай масово з голоду. Багата земля часто помагала тій нашій вигідній вдачі.

Серед народів західньо-европейської культури про такий підхід і подумати не можна. Німець, француз, голяндець, скандинавець чи чех працює пересічно куди більше та інтенсивніше від пересічного українця.

Хочу покликатись у цьому місці на Голяндію, яку я мав нагоду бачити зблизька. Там кожний до пізнього віку працює понад наше поняття і нашу міру. І це прийняте, як загальна конечність і як загальна чеснота. Їм з цим легше жити — і здається, швидше без праці вони вмерли б, як без достатку хліба.

Коли часом порівнюю їх з нами — то завсіди мені видається, що такий стан вічного „терору добровільної праці“ у нас назвали б напевно новим невільництвом і зробили б революцію самі проти себе, щоб скинути „тяжке ярмо“.

А тимчасом у великій масі носимо на наших плечах правдиве ярмо нашого власного безділля і вигоди в ньому не вміємо знайти собі „добровільної“ праці, хоч усе довкола лежить облогом.

Тісно зі справою загального поготівля вяжеться справа загальної ощадности. Більшість із нас працює до кінця життя і в горі й біді, бо не вміє як слід працювати, не вміє щадити, а добившись перших грошей — робить багато непотрібних видатків.

Ці основні справи — справа праці, ощадности і господарности — мусять і можуть бути розвязані лише самим народом, і в позитивному висліді мусять стати загально шанованими й обовязуючими чеснотами життєвими, бо ніхто цього нам ані „показати“, ані наказати не зможе. А це є основна справа нашого усамостійнення.

3) ТВОРЧА ГОСПОДАРСЬКА ДУМКА.

Коли буває випрямуємо наші хребти і навчившись економічно та успішно працювати і щадити — здобуваємо у висліді наші перші **дорібки** — стає перед нами питання, що з ними зробити. **Як їх зберегти й побільшити?** І тут знайдемо відповідь на поставлену вище справу нашого успішного збагачення й господарського піднесення.

Дорібок і ощадність зїсти і відмешкати — скаже лише нарід, що не думає про свою тривку силу і про своє завтра. Ми мусимо цю справу інакше розвязувати й інакші гасла пристосовувати в житті. Нашу важку щоденну працю і нашу послідовну ощадність мусить коронувати **єдина думка, щоб зібраними капіталами творчо господарити.**

Очевидно нарід, що не має відповідних і власних домів на мешкання, не відживляється так, як треба, мусить поважно застановитись над цими справами. Але на тому не кінець нашій господарській журбі, бо нарід „уживачів“ і „споживачів“ буде мусіти залишитись назавжди залежним і невільничим при сьогоднішній такій сильній експанзії інших націй. Експанзії може протиставитись лише друга експанзія, сильніша за першу і успішніша. Це самозрозуміле.

І в тому напрямі хочемо бачити нашу сьогоднішню господарську дійсність і її яксліоцінювати, роблючи висновки творчого господарення нашим матеріяльним надбанням — ощадностями.

З повним признанням треба підкреслити, що останньо виявляємо ознаки нової творчої думки. Хочемо вже того, і в багатьох випадках робимо й господаримо так, щоб заощаджений важкою працею і завзяттям **наш гріш приносив нам дохід, і щоб його так використати, щоби для якнайбільшого числа дальших готових до праці одиниць дати можливости праці.** Лиш у цей спосіб наші капітали зможуть працювати національно творчо. А думка: „спрямовувати та господарити нашими дорібками та капіталами так, щоб вони були вжиті до наростаючої нашої продукції, а не щоб були старим способом сконсумовані“ — **стає новою творчою господарською думкою,** що веде нас на вищий щабель духового розвою і закріплює нашу силу.

Для нашого хлібороба існує в тому розумінні одинокий спосіб продукційної господарки, а саме: поширювати площу земельної посілости й інвестувати в засоби кращої рільничої продукції. А для великої частини наших сільських імігрантів до міста, для вільно працюючої інтелігенції і для решток нашого урядництва, що таки зуміли в такий, чи інший спосіб прискорити певні грошеві резерви — існувати може єдина думка: льокувати свої ощадности в торговельно-промислових підприємствах.

4) ДО ПОВНОГО УСПІХУ Й СИЛИ.

В нинішних часах дивної воєнної паніки маємо оправданий страх перед стратою заощаджених засобів. Бідний нарід, що доробився перших грошей — мусить у такій ситуації подвоїти свою осторожність і обачність, бо стратити перші зарібки означало б може страту охоти й сил до дальшої праці й дальшого щадження.

І саме ці обставини накладають на нас усіх, а в першій мірі на провідників нашого економічного життя обовязок якнайрозумніше розвязати справу певности льокат.

Очевидно одним з певніших, хоч і непродуктивним для нерільника, є льокування гроша в землі. Та, як знаємо, сьогодні майже неможливо в тому напрямі свобідно вибирати й рішати, бо оборот землею сильно утруднений.

Отже залишаються нам єдині можливі забезпечення й льокати **1) в міських домах і каменицях, 2) в торговельно-промислових підприємствах і 3) в наших кредитових інституціях.**

Коли льокуємо в міських нерухомостях, то це — побіч доброї реальної забезпеки капіталів — звязує нас тісно з міським середовищем, де ми швидше чи пізніше будемо мусіти почати думати й господарити продуктивно. Тому купівля цілих, чи хоч у процентах, частинах, міських обектів — криє в собі бодай посередно продуктивну господарську думку для нас.

Та роглянувши всі „за й проти“, мусимо згодитись, що таки **найкращим забезпеченням — є сьогодні льоката в торговельно - промислових підприємствах і вкладки у наших банках, що нашому торговельно - продукційному розвоєві служать і там у свою чергу забезпечають** повірені їм ощадности. В разі війни — продукційні підприємства мусять бути ще й підтримані, щоб якслід заспокоїти збільшені потреби воюючих і мирних громадян. Тому кожний, хто не опанував би тоді тої чи іншої території — буде забезпечувати й хоронити перед знищенням всі продукційні осередки. Це ясне. А коли приймемо навіть найгіршу можливість то й тоді ніхто не зможе знищити без решти ідеальних вартостей тих підприємств, як їх фахового досвіду, їх виробленої назви й слави серед загалу. Тому навіть тоді уділ в такому підприємстві не „здеваллюється“ а буде дальше вартісним і продукційно - чинним зараз таки в перших днях після війни.

Треба зазначити, що **наш загал вже виходить** з роздутої чужим, напливовим елементом „паніки втікачів“ і, будучи свідомим свого призначення жити й умирати тут на тій землі, останніми тижнями зголошується зі своїми капіталами до наших банків і купує найпевнішу вартість — уділи в наших торговельно - промислових підприємствах, чи організує власні підприємства. Бо розуміємо всі, що найслабше забезпечення наших тяжких дорібків і ощадностей — це тримати гроші по кишенях і схованках. Розуміємо, що також найбільший злочин супроти нас самих, наших родин і супроти майбуття цілого народу, тримати безкорисно захований гріш.

Розглядаючи в такій площині шляхи нашого економічного розвою, особистого і загального збагачування, мусимо з повним признанням повитати акцію наших банків, які творять щораз нові господарські станиці. Це направду правильний шлях і найширші кола українського громадянства повинні з довірям поставитись до початої акції та її підтримати.

С. К-ба.

Книга величезної ваги.

Недавно появився 1-ший зшиток монументальної книги п. н. **„Сільсько-Господарська Енциклопедія“.** Поміщені в цьому зшитку гасла на букву **А** і частину букви **Б.**

Цим започатковано діло направду величезної ваги, діло, розраховане на зрілість української хліборобської маси. Тонкі брошури чи часописи з принагідним змістом не можуть уже вдоволити сучасного хлібороба, того хлібороба, що не хоче відставати від здобутків науки і практики та бажає використати все, що досі дали досліди й досвіди чужих і своїх у царині сільського господарства.

Цілий штаб учених-теоретиків і відомих практиків-діячів у нашому господарському житті, разом 80 людей, на чолі з **інж. д-ром Е. Храпливим як головним редактором,** узявся до праці, щоб дати українському народові першу книгу знання з тої ділянки, з якої він майже в цілости черпає засоби для своєї життєвої екзистенції.

Крім коротко пояснених гасел поміщені в „Енциклопедії“ при деяких гаслах цілі статті, при чому при багатьох із них подана важніша література. І так у І. зшитку обговорені ширше: аграрна політика (І. Витанович), аграрне законодавство в Польщі (С. Баран), агрест (А. Гнатковський і А. Терпиляк), агрономія й агрономія громадська (К. Мацієвич), агрономія експериментальна і земська (В. Доманицький), азотова відживa ростин (В. Чередіїв), аналіза ґрунту (Г. Красюкутський), анатомія і фізіольогія с.-г. тварин (Р. Лехицький), атмосферичні опади (І. Тесля), бавовник (В. Чередіїв) бактерії (той сам), бджола (М. Боровський), бекон (О. Радловський) і біб кінський (В. Чередіїв).

Зберігаючи вимоги **наукового рівеня,** рівночасно всі автори памятали про призначення „Енциклопедії“ і старалися писати **приступно та ясно.** Це напевно поможе „Енциклопедії“ дістатись у селянську масу і там сповнити **вартісну і таку потрібну ролю носія поступу та знання.**

З трудом шукає рецензент чогось, що міг би зазначити як свої критичні завваги. Чи знаходить щось? Ні. Хіба дрібниці. Ось напр. Уважаю, що при гаслах чужомовних варто би коротко зазначити **(скрізь,** бо при

деяких зазначено), якого походження є дане слово. А потім — не вважаю правильним способом виясвювати речі так, як це читаю в одного автора: бекон — **це не жива свиня, як у нас звикли думати,** а відповідно підготований півфабрикат (дальше йде довша, зрештою рівнево й солідно опрацьована стаття про бекон). Я підкреслив те, з чим не годжусь. Бо принагідно зустрічних помилкових поглядів (напевно дуже нечисленних) не можна узагальнювати в... „Енцикльопедії".

Як сказано вище, це дрібниці, які нічим не нарушують величезної вартости розпочатого монументального твору. Можливо, що строгий фахівець здобудеться ще на одну критичну заввагу. Редактор „Енцикльопедії" напевно буде за те вдячний, бож це появився щойно перший зшиток великої тритомової книги. Річеві завваги можуть придатися в дальшому ході праці.

Треба згадати, що видання містить чимало ілюстрацій, які підносять його вартість так, як і дбайлива коректа, мова, папір, тощо.

Факт, що ми здобулись на таке діло, як „Сільсько-Госп. Енцикльопедія", викликав **заздрість** навіть у поляків. „Слово Народове" вже заапелювало до Рільничої Палати, щоб чимскорше почала видавати подібну енцикльопедію в польській мові. Тимбільше повинні ми оцінити вартість нового видавництва і допомогти редакції та „Вид. Інститутові" довести це преважне, але коштовне діло **до успішного кінця.**

В. Несторович.

НОВИНКИ

17 ЧЕРВЕНЬ

СУБОТА

Ст. ст. 4. червня 1939.
Митрофана еп., Соф.
Лат. Адольфа.
Сонце: схід — 3.14, захід — 19.35.
Місяць: схід — 4.59, захід — 19.55.
Молодик у год. 12.37.

Завтра: 18. червня. Неділя.
Ст. ст. 5. червня 1939.
2. Неділя по Сош., Доротея.
Лат. 3. Нед. по Зел. С., Марії Магд.
Сонце: схід — 3.14, захід — 19.36.
Місяць: схід — 5.02, захід — 20.46.

——o——

— **Камінь Довбуша над Прутом, п. Ямна.** „ЗЕЛЕНА ПАЛАТКА" С. Олесницької поручає прегарні кімнати з вибагливим харчем. 1245 1—3

— **До таборів** прогулькові й руханкові одяги з власної робітні поручає дешево кооп. „ПЛАСТ" у Львові, вул. Городецька 5 та Руська 3, ч. тел. 200-26. 1177 —10

— **Увага!** Українці купують льоси 45-ої державної льотерії тільки в єдиній українській Колектурі Повітового Кредитового Товариства, кооп. у Львові, вул. Оборони Львова 4, партер. Замовлення з провінції полагоджує відворотно. 1196 1—2

— **Батьки дітям!** Найкраща та найдешевша нагорода за поступи в науці це фотографічний апарат з одинокої української фото-крамниці Екомп, Львів, вул. Сикстуська 29, тел. 203-30.

— **Іспит зрілости в греко-кат. Малій Семінарії у Львові** відбувся цього року в днях 31. V.—6. VI. під проводом делегата Митрополичого Ординаріяту д-ра І. Копача. Іспит зрілости здали 22 абітурієнти, а саме: Берест Юрій, Брицький Ярослав, Вишневський Юрій, Ґарапа Зиновій Ярослав, Городник Петро, Гусак Богдан, Демків Петро, Дісик Степан, Кизик Іван, Климюк Сергій, Козачок Михайло Юлин, Козовий Олександер, Кривяк Ярослав Омелян, Курило Петро, Левусь Богдан Павло, Майор Володимир, Олексів Григорій, Поддужевич Ярослав, Репетило Іван, Фарвоків Богдан Веніямин, Черевко Ярослав Зиновій, Чорнописький Михайло. При письменім іспиті репробовано одного абітурієнта, при устнім також одного, а один відступив від іспиту.

— **Річні пописи елевів Вищого Муз. Інституту ім. М. Лисенка у Львові** нижчих років клас фортепіяну, скрипки, віольончелі, дитячого хору і камерної гри відбудуться в суботу 17. червня ц. р. (І.—ІІ. р. нижчий) і у вівторок, дня 20. червня (ІІІ. і IV. р.), оба рази в год. 16. (4. поп.) в малій салі Муз. Т-ва ім. М. Лисенка. Вступ за програмкою. 1246

— **Сходини Товариства Українських Р. Гуденників** відбудуться 20. ц. м. в год. 19. в домівці при вул. Оборони Львова ч. 17, І. пов. На черзі реферат п. н.: „Сучасне положення й вигляди українського правничого стану".

— **Підготова до XII. вистави А. Н. У. М. і збірної вистави праць П. Ковжуна.** Асоціяція Незалежних Українських Мистців підготовляє на осінь збірну виставу праць П. Ковжуна і своїх членів. Буде це найкраща нагода побачити зібране мистецьке надбання заслуженого мистця Павла Ковжуна та оглянути нові праці членів Товариства. Управа А. Н. У. М. звертається до своїх товаришів з пригадкою не забути приготовити завчасу свої праці для висилки на виставу та водночас прохає всіх громадян, які мають будьякі твори П. Ковжуна, щоб були ласкаві повідомити про це Управу А. Н. У. М. Інформації про виміри та рід праць потрібні, щоб можна було заздалегідь вибрати відповідну салю та зробити їх огляд. Усі експонати від 15. вересня та листи від нині слати на адресу: А. Н. У. М., Львів, Чарнецького 26, ІІ. пов., двері 13.

— **Уконституування Головного Виділу Т-ва „Просвіта".** Головний Виділ Т-ва „Просвіта", вибраний на Загальнім Зборі дня 8. червня ц. р., уконституувався на засіданні дня 12. червня ц. р. в такий спосіб: голова: о. Дзерович Юліян, І. заст. голови: Зубрицький Володимир, ІІ. заст. голови: Глібовицький Василь, секретар: Кравців Богдан, скарбник: Рудницький Іван, заст. секретаря: Андрусяк Микола, контрольор: д-р Храпливий Евген. Члени Виділу: інж. Білинський Роман, Галібей Михайло, інж. Голод Роман, д-р Дзерович Маркіян, д-р Олесницький Юлій, інж. Ольховий Іларій, м-р Падох Ярослав, Рижевська Анна, Тарнович Юліян. Заступники членів Головного Виділу: Зачко Омелян, інж. Зелений Петро, інж. Пясецький Андрій, м-р Ценко Микола, м-р Фіголь Атанасій. Шестий заступник п. Рудницький Іван увійшов у права члена Головного Виділу д-ра Гижі Івана, який зрезиґнував дня 10. VI. ц. р.

— **Артистичне турне Савицького і Криха.** З початком липня ц. р. виїжджають в артистичну подорож по літниськових місцевостях Галичини відомі вже нашій публиці артисти-музики: Роман Савицький (піяніст) і Юрій Крих (скрипак). У програмі концертів багатий і ріжнородний репертуар, який складається з найкращих творів, наших і чужих композиторів. У своїм турне симпатичні концертанти задумують відвідати також і деякі міста (Станиславів, Коломию, Городенку, Заліщики, Чортків, Бучач, Калуш, Стрий, Дрогобич і Самбір), даючи в той спосіб нагоду аматорам і знавцям інструментальної музики почути мистецьку гру наших артистів.

Як лиш Петрусь здав матуру
Одна в нього мрія:
Щоб пошити новий одяг —
В Дуфанця Андрія! 1207

— **„Українська Захоронка", Кружок „Р. Ш." ім. Ганни Барвінок і Т-во „Доля"** повідомляють українське львівське громадянство, що 18. ц. м. за дозволом львівського городського старости відбудеться на потреби цих товариств прилюдна вулична збірка до замкнених пушок. Згадані товариства, які дістали, кожне зокрема, дозвіл на збірку, рішили перевести її спільно, тому теж сподіються, що львівське громадянство виявить відповідну, збільшену жертвенність.

— **Дальші арештування в Журавні.** Пишуть нам: У понеділок 12. ц. м. після полудня почались дальші арештування української молоді у звязку з недільними подіями в церкві. Арештовано м. ін. Семена Сиядецького. З арештованих у неділю дівчат сидять ще у вязниці 4, решту звільнили, деяких навіть без переслухання. У вівторок рано (13. VI.) відставили автобусом до вязниці у Стрию Степана Бойсана, якого ще в неділю поліція арештувала й держала у вязниці в Журавні. Арештованому закидають збройний кічний напад на одну родину „русских" у Журавні, що мав місце в неділю 11. червня. **(—ро).**

— **Воєвода Білик у Варшаві.** Вчора львівський воєвода д-р А. Білик виїхав службово до Варшави, так, що у пятницю ніяких авдієнцій не буде.

— **Напад на вулиці Львова за... українську краватку.** До нашої редакції прийшов Василь Раіник із Рокшич, пов. Перемишль, який приїхав сьогодні до Львова за орудками та оповів пригоду, яка стрінула його на вул. Городецькій у білий день. Коли він ішов з двірця, до нього приступив якийсь мужчина і з грубою вуличною лайкою (к... м...!) зірвав йому краватку-ґердан та заявив, що він повинен соромитися носити такі „хабанські свинства". Коли-ж нападений боронився й почав тікати, напасник догнав його та вдарив двічі в лице.

— **За непослух влади пішов до Берези.** Вчора на зарядження влади вислано до місця відокремлення в Березі львівського купця Озік Кребса (Зиблинкевича 23). Причиною заслання був непослух влади, що домагалася від Кребса розібрати стару, небезпечну для життя камяницю, якої власником був Кребс, при Краківському майдані.

Звертаємо увагу нашим Передплатникам що наше конто в П. К. О. ч. 143.322

Є ЗЛІКВІДОВАНЕ,

тому просимо всі складанки з цим числом знищити і пересилати передплату тільки складанками з

ч. 504060

— **Львівська хроніка.** З магазину будови при вул. Білинських 9 украдено в ночі з 12. на 13. ц. м. інсталяційні матеріяли на суму 551 зол. — Пошкодованим є власник інсталяційного заведення Юліян Білевич. — На вул. Лімановського якийсь невідомий справник украв Ноахові Барієві 48 зол. з кишені маринарки. — Гільда Кравс при вул. Станислава випалювала так нещасливо у стінах та підлозі свого мешкання блощиці, що від запаленого спірту загорілася підлога. Пожежу вгасили покликані пожежники. Жертв у людях не було.

— **Повінь у стрийському повіті.** Внаслідок зливних дощів, які падали в Карпатах, виляла ріка Опір у районі Славська й Тухлі. Стан води піднісся на 1.50 м. понад звичайний рівень, при чому ріка залила доокола́чні поля. Повінь знищила засіви та плоди на великих просторах. Крім того вода забрала багато дерева, зложеного на берегах Опору. Між Тухлею і Головецьком вода забрала два мости, в районі Славська повінь знищила частину повітової дороги. На ріці Стрий під Стриєм рівень води піднісся на 1.65 м. понад звичайний рівень, одначе повінь не загрожує.

— **Білі миші зловили злодія.** Пасажири варшавського трамваю „ч. 2", який їде вул. Черняківською були в середу свідками трагікомічної події. В одному менті у трамваю якийсь пасажир пронизливо скрикнув. Негайно зупинили трамвай і тоді виявилося, що один із пасажирів, „професійний" кишеневик Болеслав Уршуляк намагався зоперувати одному з пасажирів портфель. Коли він всадив руку до кишені пасажира, раптом заверещали нелюдськими голосами. Виявилося, що в кишені пасажира не було портфелю, зате були дві білі мишки. І вони не тільки нагнали кишеневому злодієві несамовитого страху, але й допомогли його приловити.

— **Сніг у Альпах.** Внаслідок значного обниження температури в Австрії до —10 ст. Цельзія, в Альпах від двох днів паде сніг, якого висота доходить уже до 30 цм.

— **Пригода Марлени Дітріх з митниками.** На чердаку корабля „Нормандіє", що ним відїжджала відома кінова артистка Марлена Дітріх з Америки до Европи, появились в останній хвилині перед відїздом митні урядовці та по трикратній ревізії 34-ох куфрів артистки забрали добре заховану касету з заввишки клейнотами. Здивованій Марлені заявили, що вона завинила американському скарбові 284 тисячі долярів, що їх мала вплатити за рр. 1936 і 1937 як доходовий податок.

— **Жіночі недуги.** Творці класичних підручників про жіночі недуги, вказують на корисне ділання природньої гіркої води „Францішка Йосифа", також в обсягу лікарської практики.

З кіна.

КІНО „КАСІНО": „УТЕЧА В НЕВІДОМЕ".

Жінка, що вбила якогось чоловіка. Так бодай кажуть і пишуть про це всі: у газетах і в поліції. Вона втікає; за нею погоня офіцияльні і приватні детективи. 100.000 долярів нагороди. Між детективами та їх помічниками є і жінки. Ціла сітка інтриґ. Така історія не може обійтися без любови; хто кого кохає, хто перший видасть жертву? хто кого зрадить? Зовсім як у повісти Едґара Воллеса. При цій нагоді побачите трохи екзотичного краєвиду: Сінгапур, Бомбай. (У Бомбаї є музика зовсім як у наших гуцулів!) Одна сцена з великим вужем на фортепяні, але для такої одної сцени і раз-у-раз повторюваного мотиву з Шопена не варт оглядати фільм; то може варт подивитися, як виглядає 100-відсоткова білявка Джан Беннет...

на „чорнявку“. Багато краща, як звичайно, її партнер Фредрик Марч. І все. Ніяких інших відомих артистів. Сильно кримінальна історія зі зворушливим геппі-ендом.

—о-о—

✝ Посмертна згадка.

ОСИП ШУМСЬКИЙ.

Осип Шумський б. старший десятник УСС, директор Українського Кооперативного Банку в Станиславові, член Надз. Ради Окр. Союзу Українських Кооператив, член Повітового Виділу у Станиславові б. справник Районової Молочарні в Боднарові, член усіх товариств в Угринові Долішньому і т. д., помер в Угринові 11. травня ц. р. у 42-ому році життя.

О. Шумський, уродженець села Боднарова у Станиславівщині, в 1914 р. гімназійним учнем вступив до УСС-ів брав участь у відомому бою на горі Маківці та в 1918 р. за української влади зголосився на службу урядовця залізниці в Боднарові. Після війни Шумський захопився кооперативною ідеєю і почав працювати в молочарстві як директор Районової Молочарні в рідному селі. На цьому становищі перебув 12 років. Після того переселився ближче Станиславова до села Угринова Долішнього, де завів зразкове господарство та гарний сад.

Три роки тому Надзірна Рада Кооперативного Банку у Станиславові покликала його на становище другого директора, а при самоурядних виборах попав він ще до станиславівського Повітового Виділу. Крім того Шумський брав активну участь у працях філії Краєвого Т-ва „Сільський Господар“ у Станиславові. На жаль, минулого року підчас службової поїздки до Товмаччини він перестудився і це стало причиною довшої недуги та передчасної його смерти.

Похорон відбувся 13. травня ц. р. в Угринові Долішньому при великому здвизі односельчан і товаришів праці зі Станиславова. Пожегнали Покійника дир. М. Шавалюк від Українського Кооперативного Банку, парох Угринова о. П. Михайлів від місцевих установ, радн. А. Терпиляк від станиславівської філії „Сільського Господаря“ та рев. Мазурок від Районової Молочарні в Боднарові. В. Й. П!

ДОПИСИ.

СТАНИСЛАВІВ.

Свято Пресвятої Евхаристії у Станиславові. При дуже гарній погоді в неділю 11. 6. цьогорічне свято Евхаристії випало вельми врочисто. По співаній Службі Божій у катедрі прибули туди процесії і духовенство з інших наших церков у місті. Уформувався величавий похід, над яким маяли хоругви, майже всі вишивані. Процесію вів Преосв. Кир Іван в асисті крилошан і чисельного духовенства світського й чернечого. Похід прямував в напрямі латинської фари, де був уставлений вівтар. По відправі при ньому через ринок ділився похід крутими вуличками до вірменського костела, де уставлено другий вівтар. Третій вівтар був під будинком Повітової Каси Ощадности при площі Міцкевича, останній таки під катедрою. Це одинокі християнські будинки на трасі походу, що бігла виключно жидівською дільницею. Тому то будинки не прибрали ніякого святочного вигляду і самі ті вузькі, смердючі вулички теж на такий похід ніяк не надаються. Може в будучині вдалось би вивести іншу, більше відповідну трасу цього релігійного походу? В поході взяв участь хор питомців духовної семинарії і трубна орхестра „Зорі“. Зорганізовано та незорганізовано взяло в поході участь кілька тисяч вірних. Площа Міцкевича була битком набита. Бальдахим над Найсв. Тайнами несли: дир. гімн. СС. Василіянок Заморока, дир. української держ. муж. гімназії Левицький, посол д-р Волошин і радник Барановський. На всьому святі панував повний лад, хоч ніяких впорядчиків не було. **рок.**

ПЕРЕМИШЛЬ.

Свято Евхаристії Цьогорічне величаве свято Евхаристії відбулося, як кажуть у Перемишлі, при традиційній погоді. В год. 10.30 прибула на Ринок процесія з катедрального храму, з церкви на Болоні та з церкви оо. Василіян на Засянні, де Преосвященний Кир Йосафат в асисті усіх крилошан і численного духовенства відправив молебні перед чотирьома престолами. Підчас походу і молебнів співав хор питомців духовної семинарії і мішаний хор засянської церкви та пригравала дута орхестра читальні „Просвіти“ Перемишль-Передмістя. У цьому поході взяло участь коло 5.000 людей, та — на превеликий жаль — неорганізовано. Добре було б, коли б на майбутнє такий похід [illegible] уважно вдержано.

К-к.

СКОЛЄ.

Знову звільнили з праці. Бурмістр м. Сколє майор Г. Шенк звільнив з праці п. Стефанію Кошівну, яка займала становище урядниччки в міському уряді. Звільнення важне з днем звимовн, при чому п. Кошівній виплачували 3-місячну платню. Зі звільненням п. С. Кошівної, громадянки льояльної до найдальших меж, у міському уряді нема вже ніодного українця.

Сколє жде на літників. Рік-річно зїзджаються до Сколього тисячі літників, які в гарну погоду заливають міську пляжу. Пляжа цього року упорядкована по новому, вся у квітах, з одягальнею й реставраційно-дансінговим павільоном. Увечорі пляжа й променада освітлені дискретними світлами, до відпочинку розставлені лавки. численні кіоски-цукорок маюти доволі лакоминок та прохолодних напоїв. Пансіони, віллі та поодинокі помешкання заповняються, їх ціни ближче ріки — дорожчі, дешеві при головній, хоча в зелені, але опорошеній вулиці. В середмісті парк, невеличкий, але влаштований направду по европейськи. Проходи лісовою доріжкою, здорові купелі в Опорі, чар природи й краса гір — усе це робить зі Сколього цінну літниськову місцевість, куди зїзджаються не тільки жиди, але й українці. Бо й павільонів, поодиноких помешкань та українських крамниць — уже доволі. Сколє жде на літників.

З кружка „Відродження“. 8. 6. ц. м. члени кружка „Відродження“ у Скольому зійшлися були на ширші сходини, щоб вислухати звіту делегатів на загальний збір Т-ва, та реферату. Подрібний звіт з загального збору Централі подав м-р В. Дольницький. Доповнення до звіту подала п. Дарія Рибчук-Бандрівська, яка виголосила також реферат про яву алькоголізму на Закарпатті. В дискусії забирало слово кількох членів, які під враженням факту поворотного пияцтва — постановили посилити абстинентську пропаганду.

Філія Т-ва Охорони Воєнних Могил у Скольому відбула свої річні загальні збори 4. 6. ц. р. Збори відкрив та проводив ними голова о. дек. М. Мосора. Зі звіту секретаря м-ра В. М. Кошова ми довідалися, що Т-во піклується двома могилами на скільському цвинтарі, де лежать четар Громницький і стрілець Ів. Сітарський, збірною могилою на горі Ключ, памятковою таблицею УСС на Камінецьких скалах та дорогою всім українцям, збірною могилою на Маківці. Заходом філії на вичислених могилах рік-річно відбуваються торжественні поминки при масовій участи громадянства. Засідань в діловому році було 8. Стан каси: готівка 928.14 зол. Після признання абсолюторії попередньому Виділові, вибрано новий у складі: голова — о. дек. М. Мосора, члени: дир. Садовський, Г. Хитра, м-р Д. М. Кошів, І. Пасічник, М. Колодій, М. Цогла, А. Бандурович. У внесках і запитах порушено цілу низку справ, м. ін. членства. Праця в Т-ві головно в часі поминок звалюється на плечі кількох одиниць, яким важко дати собі раду. Було б побажане, щоб до Т-ва вписалося більше людей.

Свято Евхаристії. 11. ц. м., як і щороку з нової церкви, після богослуження, вийшла процесія, щоб відправити традиційні богослуження при 4-ох престолах, уладжених в місті. Цьогорічний похід очолювали оо. дек. М. Мосора та Д. Ковалюк. Відправивши при вівтарях: Совоча, Дудри, Федорики й Союзу кооператив (найкраще прибраний), священники повернулись з процесією до церкви. В поході взяло участь кілька тисяч парохіян. При порядкуванні походу працювали члени Т-ва „Орли“.

Свято Матері. Заходом Сирітського Захисту ім. митр. А. Шептицького, при допомозі філії С. У. відбулося в Скольому 11. 6. ц. м. гарно й совісно підготоване Свято Матері. Почалося воно бадьорим і знаменито виголошеним вступним словом Стефи Вітрук, після якого „наші найменші“ відспівали пісню „Ой, якаж бо ти матусю“. Ольга Васаган (14-літня) з повним зрозумінням тексту та прекрасною дикцією віддеклямувала вірш п. н. „Матері“. О. Фітель, 7-літній хлопчина, відважно виголосив віршик „Моя мати“. З черги хор відспівав пісню „Наша мати“ і знову декламації: 4-літньої Христі Середюк, 7-літньої Дарці Заяцівної й 10-літньої Ірки Терлецької. Першу частину закінчили знаменито підучені танок „Катерина“ та „Гагілки“. В другій частині відіграно песку п. н. „День Матері“, в якій сліпке вибивався своїм драматичним талантом Автосьо Бандурович. „Жива картина“ закінчила це свято. Всі точки викликували на салі бурю оплесків. Жаль тільки, що публики було дуже мало. При підготові „Дня Матері“ багато напрацювалася, вкладаючи в нього чимало енергії та терпеливости п. Дарія Заяцівна. Песу вивела п. Д. Рибчук-Бандрівська. Сколє гідно віддало поклін Матері.

▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲

▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼

ГУСЯТИНЩИНА.

Районовий луговий курс у Кривенькім. Повітовий Луг у Копичинцях уладив у Кривенькім в днях 31. 5.— 8. 6. ц. р. чотириоденний районовий курс для лугових інструкторів з Гусятинщини. Курсом проводив урядовець Великого Лугу зі Львова п. Евген Вербинський, який виложив курсантам організаційні справи й ідеольогію Лугової Організації та вивчив їх вправу й вільноручних вправ. Крім цього курсанти позназомилися із значінням і завданням фізичного виховання та практично з пінг-понгом і копаним мячем. На курсі були заступлені Луги з таких сіл: Кривеньке, Васильків, Суходіл, Зелена, Копиченчики, Босири, Чорнокінці Малі, Чорнокінці Великі й Чорнокінецька Воля. Число учасників доходило до 20. На цьому місці треба особливо піднести почуття порядку й обовязку в усіх курсантів, що кинули пильну роботу в полі і ставилися на курс. На закінчення курсу приїхав з Копичинець голова Повітового Лугу д-р Василь Бабій, що є рівночасно першим заступником голови Великого Лугу, перевів із курсантами іспит і роздав їм посвідки покінченого курсу. Курс закінчився відспіванням лугового й національного гимну.

Спорт.

УКРАЇНА — ЮНАК.

Ці змагання не матимуть уже впливу на уклад табелі. В найкращому випадку Україна закріпить ще сильніше позицію віцемістця. Одначе ці змагання матимуть незвичайно велике значіння для дружини червоно-чорних з іншого огляду, бо вони рішатимуть про моральне мистецтво О. Л. Як відомо, Юнак призначувала польська спортова преса згори на цьогорічного містця і дрогобицька дружина не стрічала теж ніяких труднощів на своєму шляху. Навпаки, дрогобицький клюб мав облекшене завдання. Тому слід сподіватися в неділю жертвенної та завзятої гри української одинадцятки, яка матиме змогу доказати на зеленій мураві свою вищість над дрогобицькою дружиною.

Ці останні лігові змагання відбудуться в год. 11.30 передполуднем на грищі Погоні та напевне зберуть рекордову скількість української публики.

СЯН — ПОГОНЬ (СТРИЙ).

Несподівана афера з пунктами стрийської Погоні перевернула шкереберть мистецьку табелю О. Л., зокрема її долину, де можливі ще різні зміни. Тому теж Сян по нещасливій програній у Самборі буде намагатися вирішити ці змагання у свою користь, щоб ніякі паперові калькуляції не могли йому пошкодити. Ця стріча відбудеться на грищі Сяну в год. 5. попол.

ТУРНІР КОПАНОГО МЯЧА.

Старшина Кружка „Орлів“ ім. Князя Ярослава Осьмомисла у Львові повідомляє, що турнір копаного мяча українських дружин м. Львова І. округа відбудуться, як було заповіджено, 18. червня ц. р. Турнір відбудеться на площі У. С. Т. „Дніпро“ у Винниках, бо у Львові неможливо було винайняти площу. Початок розгривок в год. 11-тій.

Зазначуємо, що з личаківського двірця поїзд до Винник відходить в год. 9.15 рано та вертається 20.30 вечором. Поворотний білет в обі сторони коштує 60 сот.

—о—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

НОВА ХАТА з 1. червня, ч. 11-12, двотижневик для плекання домашньої культури. Зміст: Марія Деркач: Прогулька до Лолина. — Наше дозвілля. — Інж. Л. Бурачинська: Ще про фахову освіту. — М. Голубець: Жінка в образотворчості. — В. Ш.: Чушиха. — Л. Б.: Брюсселя танцює. — М. Н.: Памяти Павла Ковжуна. — Б. Кудрик: Тріо сестер Левицьких. — М. Н.: Конкурс молодих співаків. — Програми фахових шкіл. — У. С.: Жінка в майбутній війні. — Різні вістки. — Ті, що відійшли. — Н.: З чужої літератури. — Гарна постать. — Н.: Чи косметика шкідлива? — Школи домашнього господарства. — Н. Гаврих-Костецька: Віджива підчас війни. — Н. К.: Приготовляймо овочеві перерібки. — Приписи. Форми для всіх. — Ува: Льон, мальованки й капелюшки. — І. Винницька: Христина. — Ілюстрації: На святі Рідної Школи. Могила Наталі Кобринської. Могила Лесі Українки. Ольга Рошкевич. Могила Марії Примівної. І. Бонковська. С. Федорчакова. От. Мохнібович. Д-р Яр. Кріштальська. І. Домбчевська. Оксана Литуринська. Олешка Закалинська (2 іл.). Оксана Николишин. Газова маска. — До цього числа долучена таблиця взорів ч. VI.

ВІСТИ З ЛУГУ. Львів, 15. травня 1939. Ч. 9. Р. XIV, Ст. 129—144.

VÖLKERBUND. Revue de politique internationale. Genève. 1. Mai 1939. Nr. 15. VIII. Annee.

BULLETIN du Bureau de Presse Ukrainien. Nr. 18. Publication Mensuelle.

———

ТЕАТРИ.

Великий Театр.

П'ятниця 16. 6. год. 20 Виступ лавреатів міжнар. танк. конкурсу в Брукселі.

Субота 17. 6. год. 20 Виступ лавреатів міжнар. танк. конкурсу в Брукселі.

Неділя 18. 6. год. 16 „Субретка"; год. 20 „Пірат".

Театр [illegible]мнородностей.

Від четверга 15. 6 до неділі 18. 6. вистава [illegible].

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

РОЖНІТІВ:
16. 6. За молдавським [illegible]

РІПНО:
17. 6. Дай серцю волю.

Український Театр ім. І. К[illegible]ревського.

КОПИЧИНЦІ:
16. 6. Тополя.
17. 6. Пригода в Черчі.
18. 6. Зоря над Почаєвом.
З Копичинець іде театр до Чорткова, Борщева і Заліщик.

Український театр Йосифа Стадника (сеніора).

КОЛОМИЯ:
16. 6. Жінка на цензурі
17. 6. Сіоні.
18. 6. Гриць.

Український Хор Дм. Котка.

16., 17., 18. 6. Кути.
19. 6. Косів (кіно Аполльо)
20. 6. Соколівка.
21. і 22. 6. Жабє.
23. 6. Ворохта.

Українська Капеля кобзарів бандуристів Степана Орача.

16. 6. Підгородище.
17. 6. Романів.
18. 6. Звенигород в год. 3 попол.
18. 6. Городиславичі в год. 8 веч.
19. 6. Селиська.
20. 6. Підярків.

КІНА.

АМПІР: „Яструб".
АПОЛЬО: „Мексиканські ночі".
АТЛЯНТИК: „Світ сміється".
БАЯКА: „Княжа" і колір. гротеска.
БАЛТИК: „З піснею через життя" і „Панове з товариства".
ВАНДА: „Німий герой" і „Н[illegible]".
ГРАЖИНА: „Зов пустині".
ЕВРОПА: „Залюблені вороги" і „Ка[illegible] малої пані".
КАСІНО: „Утеча в незнане".
КОПЕРНИК: „Серця вуличників".
МАРУСЕНЬКА: „Знахар" і „Проф. Вовтур".
МЕТРО: „Коли цвітуть бози" і „Пілоти в полю бою".
МІРАЖ: „Студент з Оксфорду".
МУЗА: „Всюди жінка" і „Бльонд небезпека".
ПАКС: „Неаполь" в Димшею і додатки
ПАЛЯС: „Два чоловіки пані Вікі".
РАЙ: „Веселий чура".
РІЯЛЬТО: „Шалений хлопець".
РОКСІ: „Дочка Шангаю" і колір. додаток.
СВІТ: „Невидне проміння" і „Льокай ясновельможної пані".
СВЯТОВИД: „Зорро" і „Легкодух".
СТИЛЕНЕ: „Жінка, яку кохаю" і ревія.
ТОН: „Люди в завулку" і „За заслоною".
УТІХА: „Острів засуджених".
ХИМЕРА: „Мала міс Бродвей".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Альпейський рай".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

ПЯТНИЦЯ, 16. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 8.00 Для шкіл, 8.10 Збирання осередків здоровля в Польщі, 8.15 Клопоти і ради, 11.00 Для шкіл, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуд. авдиція, 13.00 Плити, 13.25 Для сіл. газдинь, 14.00 Для сіл. дітей, 14.35 Біржа, 14.45 Для молоді, 15.00 Музика, 15.45 Госп. вістки, 16.00 Денник, 16.10 Акт. гутірка, 16.20 Фортепіян, 16.45 Для недужих, 17.00 Біжучі вістки, 17.10 Плити, 17.45 „Львів місто горобів", 18.00 Концерт, 19.00 „Над Німаном" Оржешкової, 19.20 Біро студій, 19.30 Музика, 20.25 „Ліс в обороні держави", 20.35 Спорт, 20.40 Інф. авдиції, 21.00 Пісні [illegible] композиторів, 21.25 [illegible] св. Августина, 21.45 II. акт „Дон Жуана" Моцарта, 23.00 Денник.

Ощадний с. ФЕДЕРА найдешевше закуповує перед виїздом всілякі косметичні та гигієнічні артикули тільки в ПЕРФУМЕРІЇ ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 2. Коперника 15 а, Галицька 16.

СУБОТА, 17. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 8.00 Для шкіл, 8.15 „З мікрофоном через Польщу", 11.00 Для шкіл, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуд. авдиція, 13.00 Плити, 13.25 Оркестра, 14.20 Рільн. гутірка, 14.30 Біржа, 14.45 Театр Уяви, 15.15 Попол. концерт, 15.45 Госп. вісті, 16.00 Денник, 16.10 Акт. гутірка, 16.20 Скрипка, 16.45 Про квіти, 17.00 „Шлеська фонтана", 17.10 Плити, 18.00 Концерт, 19.00 „Характери" (говорена повість), 19.30 Для закорд. поляків, 20.00 Поліські пісні, 20.25 Розмова зі слухачами, 20.35 Спорт, 21.40 Інф. авдиції, 21.00 Симф. концерт, 22.05 Муз. фейлетон, 22.25 Концерт, 23.25 Денник.

НЕДІЛЯ, 18. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Ранок рільника, 7.30 Для села, 8.00 Денник, 8.15 Концерт, 9.00 Богослуження, 10.30 Реліг. гутірка, 10.45 Плити, 12.08 Музичний ранок, 13.05 „Наші соли потасові, 13.15 Музика, 14.45 Твори Міцкевича, 15.00 Пісні, 15.15 Львівська варта, 15.35 Сіл. читанка, 15.45 Для молоді, 16.30 Скрипка, 16.55 Спів, 17.15 „На плянтації каучуку", 17.30 „Фестиваль пол. штуки", 19.00 Театр уяви, 19.35 „Війна в каварні", 20.05 Спорт, 20.10 Інф. авдиції, 21.00 Муз. фестиваль, 22.25 Спорт, 22.4 „Відпочинок у каварні" (скеч), 23.00 Денник.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

ПЯТНИЦЯ, 16. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ 19.50 Укр. комунікати, 20.55 Сучасна музика, БЕРЛІН 20.00 22.00 Комунікати, 20.15 „Кузни з Гонолюлю" оперета, БЕРОМІНСТЕР 20.20 Швайц. композитори, БУДАПЕШТ 18.30 „Льоенгрін" Вагнера, ДОЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.15 Патетична симфонія Чайковського, ФЛЬОРЕНЦІЯ 20.30 Вальці Штравса, ФРАНКФУРТ 20.15 Концерт, ПАРІ ПТТ 20.30 Симф. концерт, САРБРІКЕН 20.15 „Баль в опері" оперета, МІЛЯНО 21.00 Пісні давні і нові.

СУБОТА, 17. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Укр. комунікати,** 20.15 Оперетка, БІЛГОРОД 21.00 Концерт, БЕРЛІН 20.00 22.00 Комунікати, 20.15 Концерт оркестри й хору, БРНО 20.00 Вечір розваги. БУДАПЕШТ 22.00 Оперова музика, ГАМБУРГ 20.30 „Клінія" опера Досталя, ГІЛЬВЕРЗУМ 20.25 Оперетков: мельодії, ЛЬОНДОН 20.00 Концерт, МІНХЕН 20.15 Вес. вечір, РИМ 21.00 „Реквієм" Берліоза, СТОКГОЛЬМ 20.55 Кабарет.

НЕДІЛЯ, 18. ЧЕРВНЯ 1939.

БЕРЛІН 12.00 Розр. концерт, 15.30 Весела музика, 18.00 Розр. музика, 19.20 Вязанка мельод. орх., БУДАПЕШТ 12.30 Орх., 18.10 19.00 23.00 Циган. музика, 20.00 21.00 „Паяци" опера, 21.20 22.00 Танк. музика; ВІДЕНЬ 13.00 Попул. музика, 15.10 Смичк. квартет, 16.00 Віденські грає, 19.00 Нар. пісні, **19.50 Українські комунікати,** БРАТИСЛАВА 15.30 Словацька нар. музика, 21.00 Твори Ліста, 22.00 Циган. музика, ДОЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Попол. музика, 18.30 19.00 Орх. і сол., 20.15 21.00 „Аїда" оп., 22.30 Сonата.

Радіокутик.

ТЕЛЕВІЗІЯ ТА ХІРУРГІЯ.

У одному з нюберських шпиталів заінсталювали в операційній салі внесильну телевізійну апаратуру. Завдяки тому студенти мають змогу стежити та приглядатися найтруднішій навіть операції, перебуваючи одночасно у викладовій салі. Телевізійну камеру завішено над операційним столом, та спрямовано на долоні професора-хірурга, який дає пояснення при помочі мікрофону. У викладовій салі хід операції репродукується на шости екранах величини 4×5 м. Досі тіснилися студенти медичного відділу на галерії у доволі великій віддалі від операційного стола.

ВІЗІЙНИЙ ТЕЛЕГРАФ У НІРНБЕРЗІ.

Дня 15. травня ц. р. довершено у Нірнберзі відкриття візійного телеграфу, заосібленого в апарати до відбору та передачі картин, та прилучено її до офіціяльної мережі німецького телеграфу. Візійний телеграф у Нірнберзі [illegible] від год. 7-ої рано до 22-ої [illegible] ночі, в [illegible] [illegible] і т. п. [illegible] до 1.00 в ночі.

АМЕРИКАНСЬКІ АВДИЦІЇ ДЛЯ ФРАНЦІЇ.

Американська короткохвильна радіостанція подає раз у тиждень годинну авдицію спеціяльно призначену для Франції. Двох французьких професорів, які мешкають у Сполучених Державах, ведуть перед мікрофоном лекції „американської мови". Французи, якщо навіть і знають англійську мову, — не знають окремішностей цієї мови, що є властиві мешканцям Сполучених Держав. По лекції „американської мови", йде музична частина, з якої виключено джез-бу та свінгову музику. Вреші на закінчення програми так зв. „Французька година" — спеціяльна пропагандова гутірка про Сполучені Держави.

Біржа.

Львів, 15. червня 1939.

ГРОШІ

Бельги бельг. 90·77—90·77, Доляри америк. 533·00—533·00, Доляри канад.— 531·00—531·00. Фльор. гол. 283·72—283·72 Франки франц. 14·15—14·15, Франки шв. 120·45—120·45, Фунти англ. 25·01—25·01 Гульд. гдан. 100·25—100·25 Кор. данськ. 111·53—111·53, Корони норв. 125·52—125·52 Корони шведські 128·62—128·62, Ліри іт. 19·10—19·10, марки фінляндські 11·00—11·00 Марки нім. срібні 86·00.

Акції.

Банк Польський 106·00, Цукор 36·00—36·00, Вугіль 32·00—[illegible]·00, Ліпоп 84·50—84·75, Моджеїв 19·25—19·[illegible], Островець 79·00—80·00, Стараховичі 54·25—54·00, Жирардів 50·[illegible]—[illegible], Габербуш 59·00

Тенденція сильніша.

Папери.

4 і пів внутрішня 60·50, 3 інвестиційна 1 ем. 76·75, серія 1·75—00·00, 2 ем. 77·75 серія 00·00—00·00, 5 конверсійна 65.00 5 залізнична 61·00—61·00, 4 прем. дол. 39·50 4 консолідаційна 61·00—[illegible]0·50.

Тенденція вдержана.

Ціни „Маслосоюзу".

Львів, дня 15. червня 1939.

За 1 кг. масла дес. бльок. без оп.	2.45
За 1 кг. масла дес. бочк. в опак.	2.50
За 1 кг. масла експ. в оп. дає зачет	2.[illegible]
1 л. молока	0.15
1 кг. яєць	0.05

Тенденція на масло знижкова, на молоко та яйця вдержана.

СПОВІСТКИ.

Дирекція Дівочого Ліцею і Гімназії Р. Ш. ім. Кокорудзів у Львові повідомляє, що вступні іспити до 1. кл. гімн. відбудуться 22. і 23. червня, до 2., 3., 4. кл. гімн. і II. кл. ліц. 24. і 26. червня, до I. кл. ліц. 27. і 28. червня. Початок іспитів в 8. год. рано. 1244

Вступні іспити в XV. Державному Ліцеї й Гімназії (Академічна Гімназія) у Львові. при вул. Льва Сапіги 14 до I. II. III і за дозволом Кураторії до IV клас гімн. і до II ліцею гуман. і матем.-фіз. відділів зачнуться 22. червня ц. р. До I-их клас ліцею тих самих відділів 26. червня ц. р. Зголошені учні й учениці зявляться у визначених днях до іспиту в год. 7.45. Найпізніше в останньому дні перед іспитом треба виплатити іспитову таксу й долучити до подання потрібні документи.

Загальні Збори Укр. Кат. Інституту Церковного Зєдинення ім. Митр. Рутського у Львові, відбудуться невідклично в понеділок, дня 19. VI. 1939 в год. 17. у „Студіоні" при вул. Петра Скарги 2 б. 1242

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ФОТОГРАФ РЕТУШЕР зараз знайде постійну працю. Писати до Адміністрації „Діла" під „Фотограф" 1228 2-3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ЛІКАР просить подати добре місце до осідку. До Адміністрації під „Богата околиця". 1238 2-5

КУПНО — ПРОДАЖ

БЕЛЬСЬКІ МАТЕРІЯЛИ на убрання [illegible] фабричних продає Роман Даруя, площа Краківська 12. 1240 1-2

МЕШКАННЯ

СОНЯЧНИЙ покій і кухня від зараз до винайму, вул. Орля ч. 11, Богданівка. 1227 3-3

ВЕЛИКИЙ гарний покій і кухня комфортовий вже вільний Войтівська 2 ріг Личаківської. 1236 2-3

КІМНАТА умебльована Тереси 2 а, м. 11 до винайму службовикові або службовиці. 1249 1-2

ЛІТНИЩА

ПАНСІОН У ДОРІ під управою оо. Студитів (фондація Кокорудзів), чудове положення, добірний харч, помешкання відновлені з комфортом, помірковані ціни. 1184 3-3

В ГАРНІЙ лісистій околиці близько Львова, догідне літнище з утриманням для кількох осіб від 1-го липня. Зголошення Ліницька, Яворів, Косцюшка 15. 1229 2-5

ГРЕБЕНІВ, єдиний комфортовий український пансіон Яблонських у власній управі. 1250 1-3

РІЖНІ

ЗА МАТУРУ найтриваліші памятки й золотих, срібних виробів, годинника поручає найдешевше Вандер, — вул. Шайноха один. 890 23-X

НА ЧАСІ. Наші найновіші мужеські оксфордові сорочки 4.90, 5.90, 6.90, 7.50, попелінові 4.90, 5.90, 7.80, 8.90, кольорові мужеські піжами з сирого полотна 2.6 „Астра" Фабрика білля, Львів, вул. Сикстуська ч. 2. 949 1-2

ПРИГАДКА. Заг. Збори львівської першої філії Українського Краєвого Товариства охорони дітей і опіки над молоддю відбудуться в пятницю, 16. червня в год. 17., в домівці Укр. Бесіди, вул. Рутовського ч. 22. Порядок нарад: Відчитання протоколу з попередніх Заг. Зборів, звіти з діяльности, звіт контрольної комісії і абсолюторія для попереднього Виділу, вибір нового Виділу, контрольної комісії і зміна статуту. — Виділ.

МАТРИМОНІЯЛЬНЕ

Ординатор Шпиталя Народної Лічниці урольоґ-оператор

Др. Богдан Макарушка

змінив мешкання і ординує в недугах нирок і мочевих доріг від год. 3—6 пп. у ЛЬВОВІ, ВУЛ. Л. САПІГИ Ч. 8 1113 ч. тел. 108-85. 3-1

ОГОЛОШЕННЯ

V. БРАНЖЕВИЙ КУРС ДЛЯ КУПЦІВ І КАНДИДАТІВ НА КУПЦІВ.

Заходом Союзу Українських Купців улаштовує Купецька Гімназія „Р. Ш." у Львові з черги двотижневий бранжевий курс у днях від 22. червня до 6. липня ц. р.

На курсі відбудуться виклади теоретиків і практиків із обсягу 12 (дванадцяти) бранж.

Заінтересованих просимо зголошуватися до канцелярії С. У. К. Львів, вул. Гродзицьких ч. I. II. пов.

Оплата зол. 20 (двадцять), з того зол. 5 треба виплатити як вписове при зголошенні.

На бажання висилаємо за надісланням поштової марки близчі інформації і проспекти курсу. 1169 3-1

Приписові почтові друки і книжки до вжитку часописів

якими кожне видавництво послугується можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції замовляємо за післяплатою.

Ціни друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 шт. [illegible]

Gazetowa książka nadawcza оправлена (120 карток) зол. [illegible] оправлена (200 карток) зол. [illegible]

Książka rozrywkowa на 480 почт. градів зол. [illegible] на 960 почт. градів зол. [illegible]

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyckyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.